

НУН И КЪУЭ ЙУШЭ И ТХЫЛЪЫР

НУН И КЪУЭ ЙУШЭ И ТХЫЛЪЫР

ФыццIагъэ ЛъапIэр зэдзэкIынымкIэ институт
Мэзкуу, 2026

Нун и кѳуэ Йушэ и тхылъыр

ЗэзыхдзэкIар Джыназ Заремэщ

Тхыгъэ ЛъапIэм щыцу адыгэбзэкIэ
зэрадзэкIа тхылъхэм я электрон
жыпхъэхэмрэ аудиощапхъэхэмрэ фэ
къыщывгъуэтыфынущ Тхыгъэ ЛъапIэр
зэдзэкIынымкIэ институтым
и сайтым ibt.org.ru/ru/media?id=KBD

ПЭУБЛЭ ПСАЛЪ

Тхылъыр зэрызэхэтыр

1:1–5:12 Тхъэм и унафэм тету Исрэилиыр Нун и къуэ Йушэ и пашэу лурдын йокри Тхъэм зэригъэгугъа Хьэнэней щыналъэм йохъэ.

5:13–12:24 Йушэ исрэилхэр щыгъуу щыгухэр къезэури, къалэхэмрэ щыналъэхэмрэ ТХЪЭМ трелуэ.

13:1–21:45 Йушэрэ тхъемадэхэмрэ щыгур ягуэш, исрэил лакъуэ къэс лыхъэ кылыбису.

22:1–24:33 Исрэилиым ТХЪЭМ хуэжылэщлэну мурад ещл.

Тхылъыр зытеухуамрэ зыхуэгъэпсамрэ

«Нун и къуэ Йушэ и тхылъыр» Мусэ и Тэурэтым ктыклэлъоклуэ. Фыцлагъэ Лъаплэм тхыдэ тхылъклэ зэджэу хэтхэм япэу итыр мыращ. Абы кыыщылуэта луэхугъуэхэр Хьэнэней щыналъэм щоклуэкл, земанклэ зыхуэзэр Мусэ дунейм щехыжарщ. Тхылъым и лыхъужь нэхтыщхэр – Нун и къуэ Йушэщ. Абы теухуа хыбархэм адыгэ луэрылуатэми уцрохъэлэ. Тэурэтым зэритымклэ, япэщыклэ ар Мусэ и дэлэпыкъуэгъу нэхтыщхъэу шытащ, иужьклэ исрэилхэм я пашэ хъури кыригъэзэуну Хьэнэней щыналъэм иришащ.

Мы тхылъым кыыщылуэта зауэм шызэрэхъа гуцлэгъуншагъэм укъегъэулэбжъ. Мыбы куэдрэ уцрохъэлэ «Псэ зылуэ зыри къамыгъанэу къалэдэсхэр ТХЪЭМ хуагъэклуэду джатэщхъэрыклуэ ящлащ... Пщыгъуэу хъуар, япщхэри дэклуэу, Йушэ джатэщхъэрыклуэ ищлащ» жилэу (11:11-12). Ауэ иужьклэ кыыдошлэ псэууэ къэна зэрыщылэри, тхылъыр щатха лъэхъэнэм хуэзэу

ахәр истрәилхәм зәрызәдагъәпсәури – зәми зәрагъунә-
гъур яшәчу (епль 13:13; 15:63), зәми ягъәпщыллу (епль
16:10; Гъуазәхәм – 1:27-36). Сыт апхуэдә зәтемыхуә-
ныгъәр къызыхәкълр?

Тхыдәджхәр щыхъәт тохъуә а лъәхъәнәм бийр
зәрыхагъәшләм щытетхыхъыжклә «зы цлыху псәууә
къамыгъанәу» жыхуиләри абы и мыхъәнәр къиклыу мы
тхылъым узрихъәлләхә жыләгъуәхәри къәгъәсәбәпыныр
Къуәкълплә Гъунәгъумклә хабзәу зәрыщытар. Хуәбгъәфа-
щә зәрыхъунумклә, «Нун и къуә Йушә и тхылъыр» зытхам
а ләмалыр къигъәсәбәпу къигъәлъягъуәну хуейт Тхъәм
Мусә пщәрыль хуишләхәр Йушә гушхуауә зәригъәзәшлар.
«Арат ТХЪӘМ Мусә унафәу хуишләуә щытар, езы Муси
Йушә и пщә ирилъхъар. Ар Йушә нәгъәсауә игъәзәшләш»
(11:15). Абы къәгъәлъягъуә Тхъәр и псалъәм зәрыте-
тыжар – Хъәнәней щыналъәр истрәилхәм я ләмышлә
зәрырилъхъар.

А щлыгур истрәилхәм етыным и закъуәтәкъым
Тхъәм и мурадыр. Ар хуейт а хәгъәгум Тхъәм и лъәпкъ
щигъәпсәуну, езыри абы яхәтыну. Мы зәддзәклә тхы-
лъым ушрихъәллә «ТХЪӘМ telya хъун», «гъәкълуәдын»,
«лъәпсәрыхыр къыхуәгъәкълуән» жыләгъуәхәм къагъә-
лъагъуәр «зәрыщыту икләщылпләклә Тхъәм етын, цлыхум
пәләшлә щлын» мыхъәнәр зилә журт псалъәрщ. Ар щлыгууи
псәушхъәуи щрет, е Тхъәм и Унәм къышләнә хъәпшыпи
ирехъу. Мы тхылъым куәдрә ушрохъәллә къаләхәр зә-
рыщыту щлым щыщ ящлыжу. Абы щхъәусыгъуә иләш:
къаләхәм дәса зы цлыхуи, дәлъя зы хъәпшыпи, зы псәу-
шхы истрәилхәм къахуәнә хъунутәкъым. А лъәхъә-
нә бзаджем абы къиклыр зыт – гъәкълуәдын. Апхуэдә
щыкләклә истрәилхәм щыналъәр я ләмышлә къызылъяхъа
Тхъәм къазәур тыхъ хуащлт. Тхъәр и лъәпкъым и гъусән
щхъәклә «истрәил лъәпкъыр Шыләу щызәхуәсри, [Тхъәм

и] Шэтыр ЛъапӀэр шагъэуващ. Хэгъэгур зэрыщыту яубыдат» (18:1).

Щыгур къазэуащ, ауэ Исрәилыр Тхьэм адәкӀи хуәпәжыну плэрә? Абы езы Йушә дыди шәч къызэрытрихьэм теухуауэ тхылым и иужьрей Ӏыхьэм дыкъыщоджә: «Фә ТХЬЭМ фыхуэжыӀәщӀәфынукъым!» Абы къыбгурегъалуэ Тхьэм къалыгъәса щыгум ис исрәилхэм я мамыр гъащӀэм кӀә зэригъуэтынур. Абы теухуащ «Гъуазэхэм я тхыльри» къыкӀәлӀыкӀуэ тхыльхәри.

ЯПЭ ІХХБЭ

Тхэм Нун и кьуэ Йушэ Хьэнэней шлыналтэр иубыдыну унафэ зэрыхуишлар

1 ¹ Мусэ дунейм ехыжа нэужь, ТХБЭМ* Нун и кьуэ Йушэ, Мусэ и дэлэпыкьуэгъум, жрилаш: ² «Си жылэщлэ Мусэ дунейм ехыжащ. Иджы уэ исрэилхэр пщлыгъуу лурдыныпсым узэриклыным зыхуэгъэхъэзыр. Исрэил лъэпкъым ест щлым фихьэну кьыфпэщылыщ. ³ Мусэ кьызыэрызгъэугъам сытету, фи лъэр зытеувэ щлыр фэстынущ. ⁴ Пшахъуэщл нэщлым щыщлэдзауэ ливан бгылъэхэм нэс зау-бгъунущ фи щлыгухэм, Фэрат псышхуэм щегъэжъауэ (хьетхэм ящл хъуари хиубыдэу) къухьэплэмклэ Цшыкурытыхым^а нэсынущ. ⁵ Упсэхухклэ зы цыхуи кьыппэщлэувэфынукуным. Мусэ сызэригъусам хуэдэу, уэри суригъусэнущ. Сэ уэ зэи укъээзгъэнэнукуным икли узбгынэнукуным.

⁶ Быдагъэ зыхэгъэлъ, кьигъэкл уи лыгъэр, фи адэжъхэр быдэу щлэзгъэугъа щлыгум ипшэу ар лъэпкъым къалъыбгъэсын щхьэклэ. ⁷ Быдагъэ зыхэгъэлъ, кьигъэкл уи лыгъэр. Си жылэщлэ Мусэ кьыпхуигъэна Хабзэми утемыкл. Зыхуумыщл абы ижьи сэмэгуи, мис итланэ дэнэклэ умыгъазэми, уехъулэнущ. ⁸ Мусэ итхыжа Хабзэм хэт псалъэхэр сытым дежи уи бзэгупэм тырырелъ; абыхэм жэщи-махуи егупсыс, зэрит дыдэм хуэдэуи гъэзащлэ. Итланэ уэ уи луэху дэклынущ, ехъулэныгъи уилэнущ. ⁹ Быдагъэ зыхэбгъэлъыну, уи лыгъэри кьибгъэклыну унафэ пхузощл. Сэраш ТХБЭР, уи Тхьэр, гъусэ сыпхуэхъунущ дэнэ умыкылами, умышынэ икли умыдзыхэ».

¹⁰⁻¹¹ Арати, Йушэ исрэилхэм я пашэхэм унафэ яхуишлэщ цыхухэм хъыбар ирагъэщлэну: «Махуищ дэклым, лурдын физэпрыкынущ ТХБЭМ, фи Тхьэм, кьывит щлым фихьэу фубыдын щхьэклэ. Аращи, гъуэмылэ зэвгъэпэщ».

^а 1:4 Журт. “Хышхуэ”.

¹² Итланэ рэбилхэр, джадхэр, Минаш и лакъуэм и ныкъуэр Йушэ зэхуишэсри, яжлиаш: ¹³ «Фигу къэвгъэкълэж ТХЬЭМ и жылэщлэ Мусэ унафэу къыфхуигъэнар: “ТХЬЭМ, фи Тхьэм, псэхугъуэ къывитащ икли мы щлыгур тыгъэ къыфхуишлэщ”. ¹⁴ Фи цхьэгъусэхэр, сабийхэр, лэщыр Мусэ къывитауэ лурдын къуэкълэплэмклэ къышщылъ мы щлыр увылэплэ хуэфлэщ хъунуш, ауэ фи зауэлхэр лэщэклэ зыщлэуэздауэ фи къуэшхэм япэ иту псым иклын хуейш. Фи лъэпкъэгъухэм фадэлэпыкъуну фи пщэрылъш, ¹⁵ фэ ТХЬЭМ псэхугъуэ къызэрывитам хуэдэу абыхэми яритыху, ТХЬЭМ, фи Тхьэм, ахэр къызэригъэугъа щлыр къалэрыхъэху. Иужьклэ къэвгъээзэжи ТХЬЭМ и жылэщлэ Мусэ къывитауэ лурдын и къуэкълэплэмклэ къышщылъ мы щлыгум фыщыпсэу».

¹⁶ «Уэ сыт хуэдэ унафэ къытхуумышлэми, дгъээзэщлэнуш, – къраташ абыхэм жэуап Йушэ, – дэнэ думыгъаклуэми, абыклэ дунэтлынуш. ¹⁷ Мусэ и псалъэм дызэрытетам хуэдэу, уэри уи псалъэм дытетынуш. Ауэ, ТХЬЭР, уи Тхьэр, Мусэ гъусэ зэрыхуэхъуам хуэдэу, уэри пхурехъу. ¹⁸ Уи унафэм теклыу, уи псалъэ (ар сыт хуэдэу щымытми) емыдалуэ дэтхэнэ зыми ажалыр къыхуэдгъэклуэнуш. Уэ быдагъэ зыхэгъэлъ, уи лыгъэ къыгъэкл къудей!»

ЕТИУАНЭ ЙХЬЭ

Рэхъэбрэ тласхъэщлэххэмрэ

2 ¹ Нун и къуэ Йушэ щитлысыкла Шытлым щлыплэм иригъэклри тласхъэ щлахыну цыхуитл игъэклуаш. «Фыклуэ, къэфплъыхъ мы щлыгур, – яхуишлэщ абы унафэ, – псом хуэмыдэу Йэрыхъуэ къалэр». Ахэр ежьэри Рэхъэбклэ зэджэ цыхубз къэхьпэ гуэрым и унэм еклуэллэщ, абы и деж нэху къыщеклыну.

² «Ныщхьэбэ исрэлл гуэрхэр кыитхыхьаш ди щыгур кыаплыхьыну», – нагъэсащ Йэрыхуэ кыалэм и паштыхьым деж. ³ Арати, паштыхьым Рэхъэб мыпхуэдэ унафэ кыыхуригъэхьаш: «Уи унэм неклуэллахэр кыидэт, ахэр тласхьэщлэхыу аращи».

⁴ Ауэ цыхубзым литыр игъэпщклат. Абы кыыхуэклахэм яжрилаш: «Пэжщ, ахэр си деж къеклуэллат. Ауэ сэ сцлактым ахэр кыыздиклар. ⁵ Пшапэ зэхуэгуэм, кыалэ дыхьэплэхэр хуащлыжын ипэ, ахэр дэклыжащ. Дэнэклэ яунэтлами сыщыгуазэктым. Псынщлэу факлэлыпхьэрмэ, факлэлыщлыхьэнуш». ⁶ Езым тласхьэщлэхэр унащхьэм дришейри, абы телъ чэтэн* пхырхэм хигъэпщклат.

⁷ Пхьэрхэр лурдын псы тепхьэм хуэзышэ гуэугум теувэри тласхьэщлэххэм яклэлыщлэпхуащ. Ахэр зэрыдэклыу кыалэ дыхьэплэр ягъэбыдэжащ.

⁸ Тласхьэщлэххэр жеижын ипэ, цыхубзыр унащхьэм дэклуейри яжрилаш: ⁹ «Сэ сощлэ ТХЬЭМ мы щыгур фэ кыызэрывитар, аращ дэ шынэм дыщлызэщлиштар. Мы щыгуым щыпсэуу хьуар ажалым хуэдэу кыфщощтэ. ¹⁰ Мысырым фыкыщиклыжым, ТХЬЭМ фэр цхьэклэ Къамылыхыр зэрыригъэгъущыклам и хыбарыр зэхэтхаш; лурдын и кыуэклыплэ лъэныкыуэмклэ щытепщэ амэрей паштыхьитыр, Сихуэнрэ луэгурэ, Абы зэрыхуэвгъэклуэдам дыщыгуазэщ. ¹¹ Ар щызыхэтхам, ди гур махэ хьури ди кыарур клуэшлаш: ТХЬЭР, фи Тхьэр, уафэми щымы зэрыщытепщэр кыидгурылаш. ¹²⁻¹³ ТХЬЭМ и пашхьэм фиту тхьэланэ щыфщлыну, сэ сызэрыфхуэфлам хуэдэу си унагъуэми фыкыыхуэфлыну сывольэу. Си адэ-анэм, си дэлхухэм, си шыпхьухэм, абыхэм я унагъуэхэм гушлэгъу кызэрыхуэфщлыну, ажалым зэрыщыфхьумэнум и нагъыщэ сывгъэлабгъу».

¹⁴ «Ди псэр шлэтта папшлэ, ди псалэм дытеклынкыым, – быдэу к'баг'эагуг'аш тласх'эщлэххэм цыхубзыр. – Уэ хашэ умыш'бумэ, ТХЬЭМ мы шыгур к'ыдита нэужь, дыпхуэфлынц, пэжу дыббг'эдэтынц».

¹⁵ Цыхубзыр шыпсэу унэр к'алэм к'ыдеклуэк' мывэ-х'унэм* хэщлых'ати, щх'эг'убжэмклэ к'риутыпщх'эха клапсэмклэ тласх'эщлэххэр к'риг'эах'аш. ¹⁶ «Бгыхэмклэ фыклуэ, к'ыфклэлыпх'эрхэм фык'аамыг'уэтын щх'эк'лэ, – яжрилащ цыхубзым абыхэм. – Махуицклэ абы зыщывг'эпщк'лу, пх'эр-хэм к'баг'эзэжыхуи, итланэ фи г'уэгу фытеувэж».

¹⁷⁻¹⁸ «Мы шыгум дык'ых'а нэужь мы клапсэ п'ыжыыр дызыдэбг'эк'ыжа щх'эг'убжэм йумышлэмэ, – к'ыжралащ абыхэм цыхубзым, – уи адэ-анэр, уи дэл'хухэр, унаг'уэр зэ-рыш'ыту уи унэм к'ыумышэмэ, ди тх'эрылуэр зыщх'эщытх'ыну дыхуитц. ¹⁹ Уи унэм к'ышлэк'ыу уэрамым к'ыдых'эр яук'лмэ, езым и яг'эжц. Дэ абы щх'эк'лэ жэуап тх'ынук'ыым. Ауэ уи унэм шлэххэм шыщу зыгуэр яук'лмэ, абыклэ к'уаншэ х'унур дэращ. ²⁰ Зыгуэрклэ ди луэхур хэлуш'ылу пщ'ырэ – дыбг'эащла тх'эрылуэр мэк'утэж».

²¹ «Х'уонц, – жилащ цыхубзым, – зэрыжыфлэм хуэдэу ирех'у». Абы лыхэр иутыпщыжри клапсэ п'ыжыыр и щх'эг'убжэм иришлаш.

²² Ахэр еж'эжц, бгылэххэмклэ яунэт'ри абы махуицклэ исащ, к'ак'лэлыпх'эрахэм г'уэгухэр к'апщытэу зыри ямыг'уэту яг'эзэжыху.

²³ Итланэщ лит'ыр я г'уэгу шытеувэжар. Ахэр бгыхэм к'ык'ыжц, псытепх'эххэмклэ эпрык'ыжц, Нун и к'уэ Йушэ деж клуэри, к'ащышлэ псори хуалуэтэжащ. ²⁴ «ТХЬЭМ, шэч хэмыл'у, а шыгур зэрыш'ыту ди лэмышлэ к'рильх'аш, – жалащ абыхэм. – Абы шыпсэу дэтхэнэ зы цыхури ажалым хуэдэу к'ыт'цошынэ».

ЕЩАНЭ 1ЫХЪЭ

лурдын зэриклар

3 ¹ Пцэдджыжкым жыуэ Йуши исрәилхәри Шытлым шежъәри лурдын нэсыху кӀуащ, зәпрымыкӀыуи, абдеж дзэ пщыләу щитӀысыкӀлащ. ² Махуищ дэкла иужь пашәхәм пщыләхәр къызәхакӀухьыурә, ³ лъәпкъыр къыхураджащ: «ТХЪЭМ, фи Тхъәм, и лугъәм и Пхъуантәр* ЛъапӀә ләбийхәм* лурдынкӀә яхьу флӀагъумә, зыфӀәти абы и ужь фиувә, ⁴ абыкӀә зәи фыщызәхәзекӀуакъыми, фыздәкӀуәнур фцӀән щхьәкӀә. Ауэ гъунәгъулуэ зыхуәвмыщӀ, ләфракӀә минит^а хуәдизкӀә иужь фит».

⁵ Йушә лъәпкъым унафә хуищӀлащ: «Зывумәхъ*. Пцәдей ТХЪЭМ телъыджәхәр фи нәгу цӀигъәкӀынущ».

⁶ Йушә тхъәпщхәм яжрилащ лугъәм и Пхъуантәр къащтәу лъәпкъым япә иту ежъәнү. Тхъәпщхәм унафәр ягъәзәщӀлащ.

⁷ ТХЪЭМ Йушә къыжрилащ: «Зәры-Исрәилу узәрызгъәлӀапләр я нәгу цӀәзгъәкӀынущ нобә. ИращӀә абыхәм, Мусә сызәрыбгъәдәтам хуәдәу, уәри сызәрыбгъәдәтыр. ⁸ лугъәм и Пхъуантәр зыхь тхъәпщхәм унафә яхуәщӀ, лурдын нәса нәужь, псым хыхьәу къәувыләнү».

⁹ «Фыкъедалуэ ТХЪЭМ, фи Тхъәм, и псалъәхәм, – жилащ Йушә, исрәилхәр зәхуишәсри. – ¹⁰ Мис мыпхуәдәущ фә къызәрыфцӀәнур Тхъә Пәжыр къызәрытхәтыр, икӀи абы ләмал имыӀәу хьәнәнейхәр, хьетхәр, хьыуийхәр, пәризейхәр, джырджәшхәр, амәрейхәр, еусейхәр зәрызәбгырихунур. ¹¹ ФыкъаплӀә, щыльә псом ТепцӀәныгъә ЦызиӀәм и лугъәм и Пхъуантәр фи япә иту лурдын хыхьәнущ. ¹²⁻¹³ Тхъәпщхәр лурдын зәрыхәувәу, абдежым псыр игъущыкӀынущ, къежәх псыр блыну къәувынущ. Мис абдежым цӀыху пщыкӀутӀ сыхуей хьунущи, ләкъуэ къәс зырыз къыхәфх».

^а 3:4 Метр цибгъум нәблагъә хьунущ.

¹⁴ Пшылэу итлысыкла исрәилхэм лурдыныпсым зэпрыклыну зыщалэтыжым, тхьэпщхэр лугъэм и Пхъуантэр ялыгъыу лъэпкъым япэ нууащ. ¹⁵ Гъавэ лухыжыгъуэти, лурдын кыиуащ. Ауэ, тхьэпщхэр лурдын лухъу я лъэр псым зэрылълэсу, ¹⁶ псыежэхыр къэувылащ. Ар жыжъуэ, Зэртан пэгъунэгъуу щылэ лэдэм кбалэм деж, блыну кыыщыуащ, Хы Шыугъэм хэлъадэ псыр зэрыщыту игъушыклащ. Апхуэдэу исрәилхэр лурдын иккри, Йэрыхъуэ пэгъунэгъу хуэхъуащ.

¹⁷ Зы исрәил къэмынэу щыгъущэм тету блэкыху, Тхьэм и лугъэм и Пхъуантэр Лъаплэ зыхь тхьэпщхэр лурдын ныджэм и кум итащ.

ЕПЛАНЭ ЙХЬЭ

Исрәилыр игъушыкла лурдыныпсым зэриклэм и фэеплэ Нун и къуэ Йушэ зэригъэувар

4 ¹ Лъэпкъыр зэрыщыту лурдын икла нэужь, ТХЬЭМ Йушэ кыыжрилащ: ² «Иджы исрәилхэм щыщ цыху пшыклутл, лакъуэ къэс зырыз, къахэш. ³ Абыхэм унафэ яхуэщл лурдыныпсым и щлэ кыыщлэщам и кум, тхьэпщхэр здэщытым деж, мывэ пшыклутл кыыщаштэу ныжэбэ жэщ увылэплэ щашлыну щыплэм здахъу, абдежым шагъэтлылыну».

⁴ Исрәил лакъуэ пшыклутым цыху зырыз къахишахэр къриджэри, ⁵ Йушэ яжрилащ: «лурдын и щлэ кыыщлэщам и курыкупсэм ТХЬЭМ, фи Тхьэм, и Пхъуантэ Лъаплэр здэщытым деж фыклуи, Исрәил лакъуэхэм я пэбжу мывэ зырыз дэтхэнэми абдеж кыыщыфшти фи дамэ телъу кыифх. ⁶ А мывэхэр фэрклэ дамыгъэу щытынуу. Иужьклэ, фи бынхэр а мывэхэр зищлысым теухуауэ кыыщывэупщклэ, ⁷ ТХЬЭМ и лугъэм и Пхъуантэр кыызэпрахыхуклэ лурдыным и псыр игъушыклауэ

зэрыщытар яжефлэ. Исрэлл лъэпкъым дежклэ а мывэхэр къэхуар гум къэзыгъэкълж дамыгъэу игъащлэклэ щытынуш».

⁸ Исрэллхэм Йушэ и унафэр ягъээзщлащ. ТХЪЭМ Йушэ къызэрыжрилам хуэдэу, абыхэм лурдын и щлэ къыщлэщам и кум мывэ пщыкълутл къыщащтащ, лъэпкъым и ллакъуэхэм я бжыгъэм хуэдиз хъууэ. Исрэллхэм мывэхэр къахъри щитлысыкלא щлплэм деж щагъэтылъащ. ⁹ Абы къищынэмышлауэ, лугъэм и Пхъуантэр тхъэпщхэм ялыгъыу лурдын и кум эдитам дежи Йушэ нэгъуэщл мывэ пщыкълутл щызэтригъэльхъащ. Ахэр нобэр къыздэсым абдежым щылъщ.

¹⁰ Мусэ Йушэ къыхуищла унафэм тету, тхъэпщхэри лурдын лъащлэм и кум итащ, ТХЪЭМ Йушэ пщэрылъ къыщищла псори исрэллхэм ягъээзщлэху. Цлыхухэри плащлэу зэпрыкълрт. ¹¹ Исрэллхэр псори лурдын зэпрыкלא нэужь, ТХЪЭМ и Пхъуантэ Лъаплэр зыхь тхъэпщхэри зэпрыкълри цлыхухэм япэ иувэжащ. ¹² Рэбилхэр, джаджхэр, Минащ и лакъуэм и ныкъуэр исрэлилдзэм ипэ иту дзэ кълуэкълэу кълуэрт, Мусэ къахуищлауэ щыта унафэм тету. ¹³ А исрэлл ллакъуэхэм ящыщу лэщэкклэ зэщлэуздэуэ цлыху мин плыщлым нэблагъэ къахэкלאщ. Ахэр ТХЪЭМ и нэлэ щлэту Йэрыхъуэ къыпэщдылъ лурдын губгъуэм ихъащ.

¹⁴ А махуэм Йушэ и пщлэр ТХЪЭМ лъагэу зэры-Исрэилу щилэтащ. Псэухуи, Мусэ хуэдэу, Йушэ цлыхухэм ялытащ.

¹⁵⁻¹⁶ ТХЪЭМ Йушэ унафэ къыхуищлат Цыхъэтыгъэм и Пхъуантэр зыхь тхъэпщхэр лурдын къыдигъэкължынуи, ¹⁷ ар игъээзщлащ. ¹⁸ Тхъэпщхэр лурдын лъащлэм теклыу я лъэр щлым зэрынэсу, псыр зэрыщытам хуэдэу ежъэжащ, ныджэр щлигъанэу.

¹⁹ Апхуэдэу, япэ мазэм и ещланэ махуэм исрэллхэр лурдын икълри Йэрыхъуэ и къуэкълплэ лъэныкъуэмклэ щылэ Джылджэл щлплэм щитлысыкלאщ. ²⁰ Лурдын къраха мывэ пщыкълутыр Йушэ

Джылджэл щызэтрилхьэри ²¹ истрэилхэм яжрилащ: «Иужьклэ, фи щлэблэр а мывэхэр зищлысым теухуауэ кыщывэушщлклэ, ²² лурдын игъушыкылы Истрэилыр кызырэызэпрыклауэ щытар яжефлэ. ²³ ТХБЭРЦ, фи Тхьэрщ, лурдын изыгъэгъушыкылы фызэпрызыгъэклар. Абы Къамылыхыр зэрыригъэгъушыкыгъам хуэдэу, лурдынри иригъэгъушыклащ. ²⁴ Ар щлищлар щлылхэм лэапкыу тетым ТХБЭМ и къарур зыхуэдызыр къащлэн, фэри Абы сыт шыгъуи фыфлэллыкын папщлэщ».

ЕТХУАНЭ ЙХЬЭ

5 ¹ Истрэилхэр псым зэпрыкын папщлэ, ТХБЭМ псыежэхыр кызыэригъэувылар лурдын и къухъэплэмклэ щылэ амэреипщхэмрэ хы луфэм лус хьэнэнейхэм япщхэмрэ щызэхахым, абыхэм ягухэр зэуэ ехуэхри, истрэилхэм зэрапэщлэтын лыгъэ къахуэнакъым.

Зэгурылуэныгъэ Лъаплэм и хабзэхэм истрэилхэр зэрытехъэжар

² ТХБЭМ Йушэ жрилащ мывэм сэ кыхищлыкылы истрэилхэр сунэт ищлыну. ³ Йушэ мывэсэхэр игъэхъэзырри Аралут^а луащхэм деж истрэилхэр сунэт щлилащ.

⁴ Йушэ апхуэдэу щлищлам и щхъэусыгъуэр мырат: истрэилхэр Мысырым къиклыжа нэужь, лэщэ зылыгъыфыну яхэт цыхухъухэр пшахъуэщлым илыхъат. ⁵ Гъуэгу тету дунейм кытехъа истрэилхэр иджыри сунэт ищлаклатэкъым. ⁶ Истрэилхэр ТХБЭМ и псалхэм зэрэбэкъуам щхъэклэ, Мысырым кыщиклыжам лэщэ зылыгъыфыну яхэта цыхухъухэр лэхунклэ пшахъуэщлым къаклухъу итащ. Абыхэм ТХБЭМ быдэу къажрилат я адэжхэр щлигъэгугъа, шэмрэ фомрэ щежэх щлыгур, зэрамылабгъунур. ⁷ А зауэлхэм яплэм я

^а 5:3 Журтыбзэклэ «пкъыпыупщлыгъэхэр» жилэу къокл.

кѳуэхэр кѳиуващ. Ахэрщ Йушэ сунэт иригѳэщлар. Гѳуэгу тету а хабзэр зрамыгѳэзащлэм кѳыхэкѳу, ахэр иджыри сунэт ящлатэкѳым. ⁸ Цѳыхухѳу псори сунэт ящлѳу ахэр хѳужыху, исрѳилхэр здитѳысыклам деж щысащ.

⁹ «Мысырым щытекла фи напэр, – кѳыжрилащ ТХБЭМ Йушэ, – иджы фхуэзгѳэкѳэбзэжащ». Аращ а щѳыплэм нобэми Джылджэлклэ^а щледжэр.

¹⁰ А мазэ дыдэм и епщыклупланэ махуэм и пщыхѳэщхѳэм Йѳрыхѳуэ кѳыпѳэщыль лурдын губгѳуэм ит Джылджэл щитѳысыклахэм лутѳыжыр ягѳэлѳэплащ. ¹¹ лутѳыжым кѳыклѳыкѳуэ махуэм абыхэм яшхащ а щѳым кѳытекла гѳавэм кѳыхащѳыкла шхыныгѳуэхэр: щлакхѳуэ мыклумыпщрѳэ* хѳэ гѳэжбарѳэ. ¹² А щѳым кѳытекла гѳавэр шхын зѳрыщладзѳу, етѳуанэ махуэм мѳлэн уафѳэм кѳехыжакѳым.^б Ар исрѳилхэм афлѳекла ялхуэжакѳым, а илѳэсым абыхэм яшхар хѳэнэнеищѳым кѳытекла гѳавэрщ.

Нун и кѳуэ Йушэ ТХБЭМ и уафѳегу дзѳпщым зѳрыхуэзар

¹³ Йѳрыхѳуэ и лѳшѳѳашѳэхэм здѳщылѳэм, Йушэ кѳилѳэгѳуащ джатѳ кѳихар лѳщлѳѳу и пащхѳэм кѳит лѳыр. Йушэ абы нѳхѳ гѳунѳгѳу зыхуищлри егуоуащ: «Уѳ укѳыддѳщлрѳ хѳэмѳрѳ ди бийхэм уащыщ?»

¹⁴ «Хѳѳуэ! Сѳ ТХБЭМ и уафѳегу дзѳпщѳу сыкѳыфхуэкѳуащ» – кѳитащ абы жѳуап.

^а 5:9 Журтѳызѳэм Джылджэл флѳщыгѳѳлѳмрѳ «галал» («лугѳэжын, лугѳэкѳуѳын» напѳтехыр жыхуищл) псалѳѳмрѳ зѳщхѳу кѳыбѳпсѳлѳ; мы тхыгѳэ зѳдзѳклѳм кѳызѳрыклѳур «(фи напѳр) фхуэзгѳэкѳэбзѳжащ» мыхѳѳнѳр кѳикѳыущ.

^б 5:12 Илѳѳ пѳлыщлклѳ пщѳдджыжѳ кѳѳѳ исрѳилхэм кѳуѳнгын жылѳм ещхѳ гуѳр щѳым щыльѳу кѳагѳуѳтти, абы хѳѳжыгѳѳ кѳыхащѳыкѳыгурѳ, щлакхѳуэ хѳурѳѳ пѳащлѳ ягѳажѳѳрт. Еплѳ Мысырикѳыж 16:35.

Йушэ щыым нэсу абы щхьэщэ хуищри: «Сурижылэщлэщ, си зиусхьэн. Сыт кызыжеплэну узыхуейр?» – жилэри еупщлащ.

¹⁵ «Зылых уи вакъэр, – кыжрилащ абы уафэгу дзэпщым, – узытетыр щыгу лъаплэщ».

Йушэ и вакъэр зылыхащ.

Йэрыхъуэ кызыращтар

¹⁶ Йэрыхъуэдэсхэм, исрэллхэм зэращыщтэм кыыхэклыу, удыхы удэкли мыхъуу куэбжэхэр ягъэбыдат.

ЕХАНЭ ІХХЪЭ

6 ¹ «Мис, – жрилащ ТХЪЭМ абы иужьклэ Йушэ, – Йэрыхъуэ къалэри, абы ипщри, и зауэлл хахуэхэри уи лэмышлэ изолхьэ. ² Уи зауэллхэм я гъусэу къалэр махуэм зэ ихъуреягъклэ къэклухь. Апхуэдэурэ махуихклэ къеклуэкл къалэм. ³ Пхъуантэ Лъаплэм ипэ иту гъуо зэрыз ялыгъыу тхьэпщибл гъаклуэ. Ебланэ махуэм гъуор зыгъаджэ тхьэпщхэр фщлыгъуу къалэм ихъуреягъклэ блэ фыкъеклуэкл. ⁴ Абыхэм гъуор клыхьу къагъаджэу зэхэфхмэ, зэрылэпкыу ину иреклий. Абдежым Йэрыхъуэ къеклуэкл мывэхъунэр* къеңцэщэхынурэ, исрэллхэр къалэм занщлэу дыхьэнущ».

⁵ Нун и къуэ Йушэ тхьэпщхэм яжрилащ лугъэм и Пхъуантэр ирахъэжьэну, тхьэпщиблым гъуо зырыз ялыгъыу япэ иувэну.

⁶ «Ілэ, фежъэ! – яхуищлащ Йушэ унафэ исрэллхэм. – Къалэм и хъуреягъклэ фыкъеклуэкл, дзаклуэдзашэхэри ТХЪЭМ и Пхъуантэ Лъаплэм и пэ иту иреклуэ».

⁷⁻⁸ Йушэ и унафэм тету, тхьэпщиблым гъуор ягъаджэри, исрэллхэр ежьащ. Дзаклуэпашэхэр и пэ итт, абыхэм я ужь гъуор зыгъаджэ тхьэпщхэр клуэрт, ТХЪЭМ и лугъэм и Пхъуантэр зыхьхэр абыхэм яклэлъыклуэрт, псоми яужь итыр

дзаклүэклашэхэрт. Гъуор зэпымыууэ ягъаджэрт. ⁹ А псом и пэ к'ыхуэу Йушэ исрэллхэм унафэ яхуицлэ: «Джэж макъ фымыгъэу, фи мак'и фымылэт, зы псалъэ к'ызыжъэдэвмыгъэк'л, сэ фыклиину унафэ фхуэсц'ыху. Сэ унафэ фхуэсц'лмэ, мис итланэ зевгъэлэт фи макъым ину!» ¹⁰ Апхуэдэу ТХЪЭМ и Пхъуантэ Лъаплэр к'алэм и хъурегък'лэ зэ к'рахъэк'лащ. Абы иужь исрэллхэр цитысыкла щ'ыплэм к'агъээзжри абдеж нэху к'ыщек'лащ.

¹¹ К'ык'лэлъык'лэу щ'эдджыжъым Йушэ исрэллхэм жьыуэ заригъэужьащ. Абы тхъэпщхэм ТХЪЭМ и Пхъуантэ Лъаплэр к'аригъэщтэри иригъэжъащ. ¹² Япэ махуэм зэращ'лам хуэдэу, дзаклүэпашэхэм яклэлъык'лэуэрт щ'лэмычэу гъуо зыгъаджэ тхъэпщиблыр, абыхэм яужь итт ТХЪЭМ и Пхъуантэ Лъаплэр зыхъхэр, псоми я щ'ыбагъым к'ыдэтыр дзаклүэклашэхэрат. ¹³ А махуэми ет'уанэу к'алэм ихъурегък'лэ к'ек'лүэкл'ри дзэ пщ'ылэм ягъээзжащ. Апхуэдэу махуихк'лэ ящ'лащ.

¹⁴ Ебланэ махуэм ахэр нэхушым к'ыщ'лэтаджэри аргуэру к'алэм ихъурегък'лэ к'ек'лүэклащ. Ауэ иджы блэнейрэ. ¹⁵ Тхъэпщхэм гъуор ебланэу щ'агъаджэм, Йушэ ц'ыхухэр к'ыххуриджащ: «Фык'лий, фыгуо, мы к'алэр ТХЪЭМ к'ыывитащ! ¹⁶ Ауэ зыщ'ывмыгъэгъушцэ, Йэрыхъуэ к'алэри абы дэххэри ТХЪЭМ хуэгъэк'лүэдын зэрыхуейр. Ди тласхъэщ'лэххэр зэригъэпщ'к'лауам к'ыххэк'лыу, Рэхъэбрэ^а абы и унэм щ'лэххэмрэ псэууэ к'эвгъанэ. ¹⁷ ТХЪЭМ хуагъэк'лүэдын хуей псоми зыщ'ыфхъумэ. Абыхэм щ'ыщ гуэрым фелэбмэ, и ягъэшхуэ к'ыывэк'лынуш: исрэлл увыгъэр ТХЪЭМ хуэвгъэк'лүэдын хуей хъунурэ лъэпк'ыыр бэлыхъ хэвдзэнуш. ¹⁸ Дыжъынми, дыщ'эми, гъуаплъэми, гъуш'лми к'ыххэщ'ыкла хъэпшыпхэр ТХЪЭМ ейщ, ахэр Абы и хъугъуэф'лыгъуэшым хъын хуейщ».

^а 6:16 Журтыбзэ тхыгъэм мыбдежми, 21-нэ, 24-нэ едзыгъуэхэми мы ц'лэр «к'эхъпэ» псалъэр дэщ'ыгъуу к'ок'лүэр.

¹⁹ Тхьэпщхэм гъуохэр ягъэджащ. Гъуо макъыр цыхухэм щызэхахым, зэуэ ину кыхэклийклащ. Абдежым кбалэр къэзыухъуреихь мывэхъунэр зэхэщашщ, дзэр псынщлэу ебгъэрыклуэри, яубыдащ. ²⁰ Исрәилхэм кбалэр ТХБЭМ хуагъэклуэдри, псэ зылу кбалэм дэсар джатэщхьэрыклуэ ящлащ: цыхухъуи, цыхубзи къелакъым, жьи щлэи щысхьакъым, выи, мэли, шыди кбагъэнакъым.

²¹ Тлэклу нэхъапэклэ Йушэ тласхьэщлэхитым яжрилат ахэр къезыгъэлауэ щыта цыхубзым деж клуэуэ, тхьэлъанэ яцлам тету, абырэ и унэ исхэмрэ кбалэм кыдашыну. ²² Литыр Рэхъэб деж клуэри, езы цыхубзри, абы и адэ-анэри, и дэлъхухэри, и благъэхэри кбалэм кыдашащ. Ахэр исрәилхэр щитысыкла щлыплэм адэкклэ яшэри увылэплэ щыхуащлащ. ²³ Кбалэм дэлъ псори исрәил зауэлхэм мафлэ щладзэри ягъэсащ, дыжьиным, дыщэм, гъуаплъэм, гъушлым кыхэщлыкла хьэпшыпхэм флэкла къэмынэу. Ахэр ТХБЭМ и хъугъуэфлыгъуэщым щлалъхьащ. ²⁴ Йэрыхъуэ кбалэ плъэуаклуэ-дэуаклуэ игъэклуэгъауэ щыта тласхьэщлэххэм къазэрыдэлэпыкъуам папщлэ, езы Рэхъэби, и унагъуэми, абы я гъуса дэтхэнэ зыми Йушэ елусахъым. (Нобэр къыздэсым абыхэм я щлэблэр исрәилхэм яхэсу мэлпсэу).

²⁵ Мис абы щыгъуэщ Йушэ тхьэрылуэ щиплар:

«Мы Йэрыхъуэ кбалэр кызыфлэзыгъэуэжыну мурад зыщлым,

ТХБЭМ и нэлэтыр кылыбис:

кбалэм и лъабжьэр зыгъэтлылъ дэтхэнэ зыми и

щыпэлъхур флэклуэдынуш,

дыхьэплэхэр зыгъэувыжым –

и къуэ нэхъыщлэр хилъхьэнуш».

²⁶ ТХБЭР Йушэ сыт щыгъуи и гъусэт, и цлэри а щлыналъэм и къуапэ псоми щылуат.

ЕБЛАНЭ ЙХЬЭ

Аклэн и гуэныхьыр

7 ¹ Ауэ исрэлилхэм ягъэээцлактым ТХЬЭМ хуагъэклуэдын хуея хьэпшыпхэм ехьэллауэ щылэ унафэр. Ехьудэ и лакъуэм щыщу Аклэнклэ зэджэ лым а хьэпшыпхэм щыщ кьищтат. Ар езыр Хьэрэмий и къуэт, Хьэрэмий Забдий и къуэт, Забдий зи къуэр Зэрахът. Аклэн илэжьам и ягъэклэ ТХЬЭМ и нейр Исрэилым щыхуащ.

² Йэрыхъуэ иригъэклри, Бэтлэ и къуэклыплэ лъэныкъуэмклэ, Бэтэун пэмыжыжъуэ щылэ лэят кьалэм Йушэ цыху зыбжанэ игъэклуащ, а цыналъэм и тласхъэ цлахыну. ³ Къагъэээжа нэужь, абыхэм Йушэ жралащ: «лэятыр кьэбзэун цхьэклэ цыхуу уилэр ебутыпщын хуейкъым. Кьалэм цыху куэд дэскъыми, зауэл минитл-щым яубыдыфынущ, адрейхэр умыгъэплейтейуэ».

⁴ Кьалэр къазэуну цыху минищым нэблагъэ клуат, арщхьэклэ ахэр лэятдэсхэм къырахужьэжри, ⁵ кьалэ дыхьэплэхэм кыщцегъэжьауэ Шэбарым^а джабэхэм нэсыху къахуащ, исрэлилхэм цыху щэцлрэ хы хауклыклащ. Къэхъуар исрэлилхэм я гум цыхьэри, я лъэр цлэхуащ. ⁶ Йушэрэ исрэлил тхьэмадэхэмрэ ар цызэхэхым, гулэу я цыгъынхэр зэхачэтхьащ, я цхьэм сабэ траклутэжри нэклуклэ хэлубауэ пшапэ зэхэуэгъуэ хьухунклэ ТХЬЭМ и Пхъуантэ Лъаплэм и пащхьэм илащ. ⁷ «ТХЬЭУЭ Тепщэныгъэ Зицэ, – зыхуигъэзащ Йушэ Тхьэм, – мы лъэпкъыр лурдын кыщцызэпрыпшар амэрейхэм я лэмыщлэ иплъхьэу бгъэунэхъуну ара? лурдын дыккызыэпрымыккыу дыккыщынамэ, сыт хъунт! ⁸ Исрэлилхэм я цлыб бийм хуагъэзауэ, сыт иджы жыслэжын? ⁹ Къэхъуар хьэнэнейхэмрэ мы цыналъэм щыпсэу нэгъуэщл лъэпкъхэмрэ зэхыхынущ, дыкбаухъуреихьынурэ

^а 7:5 Журтыбзэклэ «мывэ хэхыплэ» жицэу кьокл.

хьэбэсабэр кыйтхуагъэкӀуэнуц. Дапхуэдэу уэ абы щыгъуэ уи цӀыхьыр, уи цӀэ лъапӀэр зэрыпхъумэнур?»

10 «Къэтэдж, – кыжрилат ТХЪЭМ Йушэ. – Сыт уи цхьэр цӀэбгъэщхьыр?» 11 Исрәилиым гуэныхъ телъц, тхьэгъэпцӀ хъуащ. ЕсцӀыла лагъэм* ар тетакъым, Сэ схуагъэкӀуэдын хуей хьэпшыпхэм щыц кыицтэри и мылъкум хигъэпцӀуащ. 12 Арац исрәилхэр я бийм цӀыпэмылъэщыр, цӀикӀуэтри гыбзафэр ятелъци арац. ТХЪЭМ хуэгъэкӀуэдын хуей псоми клэ евытауэ фи гъусэу сыкъэнэнукъым!

13 Яхыхъи пщэдейрей махуэм щхьэкӀэ заумэхъыну* цӀыхухэм унафэ яхуэцӀ. ТХЪЭМ хуэгъэкӀуэдын хуейм ящыц кыфхэтци, ар ямыгъэкӀуэдауэ я бийм зэрыпэмылъэщынур ТХЪЭМ, Исрәилиым и Тхьэм, зэрыжилар абыхэм ялъэгъэлэс. 14 Пщэдей пщэдджыжь исрәил ллакӀуэхэр гъуэрыгъуэрэ фыкыызбгъэдыхъ^а. Сэ пхъэидзэкӀэ къэзгъэлъагъуэ ллакӀуэр лъэпкъ-лъэпкъклэрэ кыызбгъэдрехъэ. Къыхэзгъэщыну лъэпкъ-ри унагъуэ-унагъуэклэрэ фыкыызэкӀуалэ. Иклэм, кыыхэсхыну унагъуэр цӀыху зырызыххэрэ си деж кърекӀуэ. 15 ТХЪЭМ хуэгъэкӀуэдын хуей хьэпшыпхэр зылыгъри и унагъуэри яукӀынурэ и мылъкури цӀыгъуу ягъэсынуц. Ар фэсцӀыла лагъэм епцӀыжащ, Исрәилиым напэншагъэ щилэжьащ!»

16 КъыклэлъыкӀуэ пщэдджыжьым жьыуэ Йушэ исрәилхэм унафэ яхуицӀащ ллакӀуэ-лакӀуэклэрэ кыибгъэдыхъэну. Пхъэидзэм Ехьудэ и ллакӀуэр къикӀащ. 17 Ехьудэ и ллакӀуэм и лъэпкъ-хэр гъуэрыгъуэрэ кыибгъэдыхъэну Йушэ унафэ ицӀащ. Зэрахъ и лъэпкъым техуащ. Зэрахъ и лъэпкъым щыц унагъуэхэр Йушэ цызыбгъэдишэм, кыыхахар Забдий и унагъуэрац. 18 Йушэ Забдий и унагъуэм исхэр зырызурэ цызыбгъэдигъэхэм, лажьэр зытелъыр Хьэрэмий и къуэ АкӀэну кыицӀэкӀащ.

^а 7:14 “Тхьэм и Пхъуантэ ЛъапӀэм деж” арауэ кыицӀэкӀынц зи гугъу ицӀыр.

¹⁹ «Си щлалэ, – зыхуигъэзащ Йушэ Аклэн, – ТХЪЭМ, Исрэлилым и Тхъэм, и щытхъур къэхьы, пщламыккэ и пашхъэ зыщыумысыж, зыри тщумыбзыщ!».

²⁰ «Пэжщ, сэ ТХЪЭМ, Исрэлилым и Тхъэм, и пашхъэ гуэныхь къыщысхъащ, – къытащ жэуап Аклэн, – сщлари мыращ: ²¹ къуентхъым* сыщыхэплъэм, Бабылей^a къраша щыгъын щлыутель дахэм, дыжбын шэклэл щитлым^b, шэклэл тхуш^c хъу дыщэ кланэм сызылэпашэри, къэсщтащ. Ахэр си шэтырым щызгъэпщкыуащ, щлым щлэстлэри; дыжбыныр и щлэ дыдэм щлэлъщ».

²² Йушэ и унафэклэ щыхухэр Аклэн и шэтырым жэри а хъэпшыпхэр, пэж дыдэу, абдеж зэрыщыгъэпщкыуар къалъэгъуащ, дыжбынри и щлэм щлэлът. ²³ Ахэр шэтырым кыщлахри Йушэрэ исрэилхэмрэ деж къахъащ, ТХЪЭМ и пашхъэм кыщсрагъэтлылыккылащ.

²⁴ Йушэ я пашэу исрэилхэм Зэрахъ и лэужьхэм ящыщ Аклэн лэрыубыд ящлри, къидыгъуа щыгъынри, дыжбынри, дыщэри щыгъуу, и къуэхэри, ипхъухэри игъусэу, ивхэри, и шыдхэри, и мэлхэри, и бжэнхэри, и шэтырри, и мылъку псори хэту, Ахъуэрклэ зэджэ къуэм яшащ. ²⁵ «Сыт мы бэлыхь дызы-хэбдзар зищлысыр? – жилащ Йушэ. – Иджыи нобэ ТХЪЭМ уэ езыр бэлыхь ухидзэнуу».

Абдежым исрэилхэм Аклэн мывэуэхь ящлри яуклащ. Абы и унагъуэри апхуэдэу яукла нэужь, псори ягъэсыжащ, ²⁶ я гушщылуми мывэхэр щызэтрадзэжащ. А мывэхэр нобэр къыздэсым абдеж щызэтелъщ, а щыплэми иджыри Ахъуэрыкъуэклэ^d йоджэ.

Абы иужь ТХЪЭМ и губжьыр тлысыжащ.

^a 7:21 Журт. “Шинар”.

^b 7:21 Дыжбыну килограммитлрэ грамм щыщ нэблагъэ хъунуу.

^c 7:21 Грамм щых нэблагъэ хъунуу.

^d 7:26 Журтыбзэккэ «ахъуэр» псалъэм «бэлыхь» жилэу къокк.

ЕЯНЭ ІХЬЭ

Іэят кѣалэр кѣащтэу зэрызэхакѣутар

8 ¹ «Зы щхьэкли умышынэ икли умыдзыхэ, – ТХЬЭМ Йушэ и гур фы хуищлащ. – Дзэр зэрыщыту ешажы, Іэят кѣалэм ебгъэрыклэуэ. Абы и тетри, и цыхури, и кѣалэри, и щыгури уи Іэмыщлэ ислъхьащ. ² Иэрыхъуэ кѣалэмрэ абы и тетымрэ я махуэр Іэят кѣалэми, абы и тетми кѣахуэгъаклэуэ. Иджы хуит фыхузощІ кѣуентхъми Іэщми. Дзэм щыщ зы паклэ* кѣахэши, кѣалэм и щыбагъ иреклэуэ, абдеж кѣыщыпретлыс».

³ Іэят кѣалэр ищтэну Йушэ дзэр зэрыщыту цыгыѣуу ежъащ. Абы зауэл нэхъыфлу мин щэщІ кѣахишри жэщу иригъэжъащ. ⁴ «Иджы быдэу фыкѣызэдалуэ, – кѣригъэжъащ и унафэр Йушэ. – Фэ кѣалэ щыбагъым пэтлыс щыфщлын хуейщ. Ауэ жыжъэ фылумыкл. Зауэм фыхуэхъэзыру фыщыт. ⁵ Сэ, адреј зауэлхэр си гъусэу, кѣалэм и гупэмклэ секлэуэлэнущ. Мохэр кѣыдэклыу кѣыщытпэщІэувэклэ, япэм ещхъу, диклэуэт хуэдэу, дыщлэпхъуэнущ. ⁶ Нытклэлъыжэурэ, кѣалэм пэлэщлэ хъунущ, “япэм ещхъу, етхужъэжащ” жалэуи кѣытщІлэнэклэнущ. Араци, дэ дыщыщлэпхъуэм иревгъэхъэллі, ⁷ фэ фыкѣыкѣуэкл. Кѣалэр ТХЬЭМ, фи Тхъэм, фи Іэмыщлэ кѣрилъхъэнущи, фебгъэрыклэуи кѣафщтэ. ⁸ Кѣалэр кѣызэрыфщтэу, мафлэ евдзи зэтрэвгъасхъэ. ТХЬЭМ кѣалэн фщищлар вгъэзащІ! Аращ унафэу фхуэсщІыр!»

⁹ Йушэ кѣыхиша зауэлхэр иутыппащ, Бэтлэрэ Іэятрэ я зэхуакум, Іэят и кѣухъэплэмклэ, пэтлыс щашлыну. Езыр а здэщылэм кѣыщынэри истрэилидзэм и гъусэу жэщыр щрихащ. ¹⁰ Пщэдджыжьым жьыуэ Йушэ зиужъри, дзэр зэхуишэсащ. Истрэил тхъэмадэхэмрэ езымрэ дзэм я пашэу ежъэри, Іэят кѣалэм и лъэныкѣуэклэ яунэтлащ. ¹¹ Кѣалэм пэгъунэгъу щыхъум, ахэр кѣэувылащ. Кѣалэм ищхъэрэлуэклэ дзэр щитлысыкла щыплэмрэ Іэятрэ я зэхуакум дэлъыр зы щылэпст. ¹² Йушэ цыху

минитху^а хуэдиз кыыхишри, кьалэм и къухъэплэ лъэныкъуэмклэ, Бэтлэрэ лэятрэ я зэхуакум, игъаклуэри пэтлыс щаригъэщлэщ. ¹³ Апхуэдэ щыклэклэ, дзэм и нэхъыбэр кьалэм и ищхъэрэ лъэныкъуэмклэ щитлысыклащ, пэтлыс зыщлхэм къухъэплэмклэ зыщгагъэзэгъащ. А жэщым Йушэ щылэпсым ихъащ.

¹⁴ Лэят паштыхъым исрәилхэр кыщилъагъум, пщэдджыжьым жыуэ плэщлэгъуэклэ и дзэр кыдышри, лурдын губгъуэмклэ иунэтлащ, исрәилыдзэм къезэуэну. Абы ищлэртэкъым кьалэ щыбагъым зауэлхэр кыпэтлысауэ зэрыщысыр. ¹⁵ Йушэ зи пашэ исрәилыдзэм иклуэт хуэдэу лэятдэхэм зыкърагъэлъагъури, пшахъуэщлэ лъэныкъуэмклэ щлэпхъуащ. ¹⁶ Модрейхэми кьалэм кыдэнахэр къраджэри Йушэ клэлъыпхъэращ, арыххэуи жыжьэ кылыкла хъуащ. ¹⁷ Исрәилхэм яужь имыувауэ зы зауэл лэят^б кыдэнакъым. Кьалэ дыхъэплэхэр хуамыщлыжу ахэр щхъэрыху дэклащ.

¹⁸ Мис абдежым ТХЪЭМ Йушэ жрилащ: «Плэщлэ бжыр лэятклэ ший, Сэ кьалэр уи лэмыщлэ нислхъэнщ». Йушэ и бжыр лэятклэ ишиящ. ¹⁹ Апхуэдэу зэрищлыуи, кьалэм и щыбагъклэ кыпэтлысауэ щыс зауэлхэм зыкърачри къежьащ. Ахэр кьалэм дыхъэри яубыдащ, асыхъэтуи мафлэ щладзащ.

²⁰⁻²¹ Лэят кыдэкла зауэлхэр щызэплээклым, кьалэм щхъэщыт лугъуэр кьалъэгъуащ. Пшахъуэщлымклэ зыунэтлауэ щыта Йушэрэ и гъусэхэмрэ а лугъуэр кыщлалъагъум, кьагурылауащ адрей исрәилыдзэм кьалэр яубыду мафлэ зэрыщладзар. Абы щыгъуэ абыхэм зыкъагъазэри лэатыдзэм къебгъэрыклуэу хуежьащ. Иджы лэатыдзэр щхъэ къегъэлыплэ лыхъуэу, кьуапли-жапли имылэжу къэнат. ²² Кьалэр къэзыщта зауэлхэри къежьэри,

^а 8:12 Ещанэ едзыгъуэм зи гугъу щыщла мин щэщлым дащлыгъуами гурылуэгъуэкъым.

^б 8:17 Апхуэдэу зэритыр пасэрей алыджыбзэклэ тха лэрытххэм. Журтыбзэклэ «Бэтлэли, лэяти» жилэу аращ.

лэатыдзэр къэухъуреихъа хъуащ. Исрәилхэм псәууэ зыри ялэщлэклактым: улэгъэ хъуаи щлэпхъуэжаи къагъэнактым. ²³ Зи псә луту къэнар лэят къалэм и тет закъуэрати, ар Йушэ деж къашащ.

²⁴ Пшахъуэщлым нэс яхуа исрәилхэм лэатыдзэр джатэщхъэщлэкл ящла нэужь, къалэм къагъээзжри къыдэнауэ хъуар этрауклащ. ²⁵ Лэят къалэм и жылэр – цыхухъуми цыхубзми нэрыбгэ* мин пщыкълутл хъун – зы къэмынэу а махуэм зауэм хэкълуэдащ. ²⁶ Къалэм дэсу хъуар ТХБЭМ хуагъэкълуэдыху, Йушэ бжы зылэщлэлъ и лэр ирихъэхактым. ²⁷ ТХБЭМ Йушэ унафэ къызэрыхуищлам тету, исрәилхэм лэят къалэм лэщи къыдахури, къуентхъи къыдахащ.

²⁸ Йушэ лэят къалэр иригъэгъэсащ. лэтэу зэтэль къутахуэ флэкла щымылэу нобэр къыздэсами а щыплэр нэщлщ. ²⁹ Йушэ лэят пащтыхьыр иригъэуклщ, и хъэдэр жыгым пригъэлъэжри, пшапэ зэхәуэгъуэ хъухуклэ кыфлригъэхыжактым. Дыгъэ къухъэгъуэм, Йушэ и унафәклэ, пщым и хъэдэр къыпахыжри къалэ дыхъәплэм деж хыфладзэжащ. Цыхухэм хъэдэм и гущлыум щызэтрадза мывэхэр абдеж нобэр къыздэсым щызэтэльщ.

Абыл луащхэм Зәгурылуэныгъэ Лъаплэр къызэрыщыщлэрэщлэжар

³⁰⁻³¹ ТХБЭМ и жылэщлэ Мусэ исрәилхэм къахуищлауэ щыта унафэм тету, Йушэ Абыл луащхэ щыгум ТХБЭМ, Исрәилым и Тхъэм, и цлэклэ къурмәнщыплэ щигъэуващ. Мусэ итхыжа Хабзэм зэрыжилэущ ар абы зэрызэтрилхъар. Хабзэм къызэригъэувымклэ, къурмәнщыплэр къыщыдращлеижклэ халхъэр мыупса, гъуцл лэмәпсымэхәмклэ мылушлэ* мывэхэрт. Абдеж исрәилхэм тыхъ гъэсынхәмрә зәфл къурмәнымрә щашлащ. ³² А къурмәнщыплэм деж, исрәилхэр зэрызэхәту, Йушэ Мусэ

итхыжа Хабзэр шлэрышлэу мывэхэм тритхэжащ. ³³ Зэры-Исрэилу – езы лъэпкъри, я тхьэмадэхэри, дэфтэрзехьэхэри, хеяшлэхэри*, къагухъа хэхэсхэри зэрашлыгъуу – ТХЪЭМ и лугъэм и Пхъуантэмрэ ар зыхь лэбийхэм къахэкӀа тхьэпщ-хэмрэ къапэщыгт. Цыхубэм и ныкъуэр Джырзым лугъхьэм деж щыгт, адреи ныкъуэри Абыл деж шызэхэтт. ТХЪЭМ и нэфӀ къащыхуэн цхьэкӀэ, апхуэдэут ахэр зэхэуэн хуейуэ Мусэ зэриушцияуэ шытар.

³⁴ Абы иужькӀэ, Йушэ Хабзэм къыгъэуу зы къымыгъанэу, хъуэхъуфи гыбзафи зэрыхэлъу, тхылъым зэритым темыкӀы макъкӀэ къеджащ. ³⁵ Йушэ, Мусэ и унафэхэм ящыщу зыри къымыгъанэу, зэрыисрэил жылагъуэу – цыхубзи, сабии, хэхэси зэрахэту – къыхуеджащ.

ЕБГЪУАНЭ ЙХЪЭ

Джэбэнхэр къызэрелар

9 ¹ Исрэилхэр зэрытекӀуам и хъыбарыр лурдын и къухъэпӀэмкӀэ шыӀэ бгылъэхэм, бгы жьэгъухэм, Цыкурытыхым и лугъэм ирикӀуэу Ливан бгыхэм нэсыхункӀэ шыпсэу лъэпкъхэм – хьэтхэм, амэрейхэм, хьэнэнейхэм, пэризейхэм, хъыуийхэм, еусейхэм – я пащтыхьхэм ялӀэлэсащ. ² Ахэр зэхуэсри зэкъуэууэу Йушэрэ Исрэилымрэ езуэну зэгурылуащ.

³ Йушэ йэрыхъуэдэхэри лэятдэхэри зэрыхигъэщӀам и хъыбар хъыуийхэр шыпсэу Джэбэн къалэм нэсащ. ⁴ Ар шызэхэхым, ахэри бзаджагъэ хуекӀуэну и ужь ихьащ. Гъуэмылэ къызэдащтэщ^а, къэп гъуанэхэмрэ фэнд дыжахэмрэ я шыдхэм тральхьэри гъуэгу теуащ. ⁵ Я вакъэхэр шыдэжын защӀэу зэхэлът, шыгъын фейцей дыдэкӀи хуэпат. ЦцӀакхъуэу ялыгъыр гъури щэщэжауэ

^а 9:4 Е: «ЛыкӀуэхэм хуэдэу ящӀащ».

апхуэдэт. ⁶ Ахэр Джылджэл щашла увыгъэм кӀуэри Йушэрэ исрәилхэмрә зыхуагъэзащ: «Дэ щыплэ жыжъэ дыкъиклащ, дарэгъу* дызэхуэвгъэху», – жаләри.

⁷ «Тпэмыжыжъэу фыпсәууэ къыщлэкӀмэ-щэ? – жалащ гурыщхъуэ хэлъу исрәилхэм. – Дауэ итӀанэ дарэгъу дызэрызэхуэхунур?»

⁸ «ПсомкӀи дурижылэщлэщ!» – жралащ абыхэм Йушэ. АрщхъэкӀэ Йушэ ахэр зыщыщымкӀэ, къыздикламкӀэ щлэупщлащ.

⁹ «Дыкъыздиклар щыплэ жыжъэ дыдэщ, – жалащ хъыуийхэм. – ТХБЭМ, уи Тхъэм, и лъэкӀыныгъэ иным и хъыбарыр къытлӀэлэсащ. Абы Мысыр щыналъэм шигъэхъахэми, ¹⁰ лурдыныпсым и къуэкӀыплэмкӀэ щылэ амэрей пащтыхъитӀым – Хъэшбэн кӀалэм тетыгъуэр щызылыгъа Сихъуэнрә Аштэрәуэт щылэщхъэтета, Бешан щыналъэм тепщэныгъэр щызезыхъа лӀуэгъурэ – ярищлами дышыгъуазэщ. ¹¹ Ди нэхъыжхъэми, хәкум цӀыхуу исхэми гъуэмылэ зэрыдагъалъхъэри дыкърагъэжъащ, зыфхуэдгъазэу дызэрывижылэщлэр, дарэгъу дызэхуэхуну фыкъызэрыхуедджэр вжетӀәну унафэ къытхуащлри. ¹² Мыр ди щлакхъуэращ. Гъуэгу дыкъыщытехъэм, ар иджыри хуабәу унэм щытхузэралъхъат, иджы, флъагъуркъэ, ар быдэ хъури щэщащ. ¹³ Мыри санэ зэрызетхъэ фэндхэращ. Ахэр из щашлым, иджыри щлэрыпст. Иджы фепплӀыт ахэри тӀорысэ зэрыхъуам. Гъуэгуанэ кӀыхъым ди щыгъыныр игъэлэжъащ, ди вакъэри зэщлӀигъэхуащ».

¹⁴ Исрәилхэр, ТХБЭМ емыупщӀу, абыхэм я гъуэмылэр зыхуэдэм еплӀащ. ¹⁵ Йушэ абыхэм зәгурылуэныгъэ ярищылылэри я гъащлэр ихъумәну къигъэгугъащ, исрәил тхъемадэхэм ар тхъэрылуэкӀэ щлагъэбыдэжащ.

¹⁶⁻¹⁷ КъэкӀуахэр дарэгъу ящла нәужь, исрәилхэр гъуэгу техъэжри, ещанэ махуэм Джәбән, Чәфырә, Бәурәт,

Къэрэтэрам – хъуыйхэм я къалэхэм – нэсащ. Абы щыгъуэщ исрэллхэм къащашлар дарэгъу яхуэхъуахэр зэрагъунэгъур, я хэгъэгум* зэрыщыпсэур. ¹⁸Исрэлл тхъемадэхэм ахэр ТХЪЭМ, я Тхъэм, и цлэклэ дарэгъу зэращлам къыхэклыу, я цлыхухэм хуадактым хъуыйхэм теуэу. Зэрыисрэлл жылагъуэу я тхъемадэхэм хуэдзэлашхэрт.

¹⁹ «ТХЪЭМ, ди Тхъэм, и цлэклэ дарэгъу тцла хъуащ, – ядэртэктым исрэлл тхъемадэхэм, – иджы делусэ хъунуктым абыхэм. ²⁰Тцлэнур мыращ: псалъэу еттам дебакъуэу бэлыхълажъэр ди щхъэ къыхуэдмыхъыжын щхъэклэ, ахэр псэууэ къэдгъэнэнщ.

²¹Ирепсэу, – кыпащаш исрэлл тхъемадэхэм я псалъэм, – ауэ ди лъэпкъым и мэзауэ, и псыхъэ тхурехъу ахэр». Апхуэдэ щыклэклэ исрэлл тхъемадэхэм я псалъэ емыпцлыжу къэнащ.

²²Йушэ Джэбэн кыклауэ щыта лыкълуэхэр къриджэри егиящ: «Гъунэгъуу фыпсэурэ пэт, жыжъэ фыкыклауэ жыфлэу, сыт дыкыщлэвгъэпцлар? ²³Тхъэм и нэлатьыр кыфлъысащ. Си Тхъэм и Унэм фримэзгъауэу икли фрипсыхъэу сыт щыгъуи фыщытынущ».

²⁴«Мы щыгури зылэщлильхъэу, абы ис цлыху лъэпкъхэри зэтриуклэну ТХЪЭМ, уи Тхъэм, и жылэщлэ Мусэ кызызэрыжрилэгъам дыщыгъуазэт, – жалащ Джэбэн кыклахэм. – Дэри ди псэм дытешыныхъащ, апхуэдэу цлэтцлари аращ. ²⁵Иджы уи лэмыщлэ дилыщ. Нэхъ пэжу кызызэрыплъытэм хуэдэу кытхуыщт».

²⁶Йушэ ахэр исрэллхэм щихъумэри яригъэуклактым. ²⁷А махуэм кыщегъэжьауэ ахэр мэзауэу икли псыхъэу исрэлл жылагъуэм яхэсщ, сыт хуэдэ цлыплэ ТХЪЭМ кыхимыхами, а лэнатлэр абыхэм къурмэнщыплэм щхъэкли ягъээщлэн хуейт. Нобэр кыздэсами апхуэдэуш кызызэрекълуэкыр.

ЕПЩАНЭ ЙХЬЭ

Исрәилхэр амэрейхэм зэрэзэуар.

10 ¹ Йэрыхъуэ кьалэми абы и пащтыхьми ярищлам ещхьу, Йушэ лэят кьалэр иубыду ТХЬЭМ зэрыхуигъэкӀуэдар, джэбэндэсхэр исрәилхэм зэгурылуэныгъэ иращылауэ я гъусэу зэрыпсэур ерусэлимыпщ Адэн-Сэдыкъ щызэхихым, ² хуабжьу къэшынащ. Пщыхэр зыдэс кьалэхэм хуэдэу, Джэбэн зэрыныр ищлэрт. Ар лэят нэхърэ нэхъ инт, дэс зауэлхэми лыгъэ яхэлът. ³ Ерусэлимыпщ Адэн-Сэдыкъ амэрей пщиплым – хъэураныпщ Хьохьам, йармутыпщ Пырам, лахъышыпщ Йафие, ахьлэныпщ Дыбир сымэ – хьыбар яригъэщлащ: ⁴ «Джэбэндэсхэм исрәилхэм я пашэ Йушэ зэгурылуэныгъэ иращылащи, кьалэм себгъэрыкӀуэнущ. ФыкьакӀуи фыкьыскъуэувэ! Джэбэн сыщытеуэкӀэ зыкьысщлэвгъакъуэ!»

⁵ Амэрей пщитхур – Ерусэлимым, Хъэураным, Йармутым, Лахъышым, Ахьлэным яйхэр – зэгухьащ. Абыхэм я дзэр зы ящлри Джэбэн кьатлысыхьу щладзащ.

⁶ Абы щыгъуэм джэбэнхэм Йушэ деж Джылджэл щащла увыгъэм лыкӀуэхэр ягъэкӀуащ. «лэщыб думыщ! Нэхъ псынщлэу кьакӀуи, дыкьегъэл! – лъалуэрт ахэр. – Бгылъэхэм ис амэреипщхэм я кьарур зэщлагъэулуэу кьыттеуэну загъэхъэзырри, кьыддэлэпыкъу!»

⁷ И зауэл нэхъыфӀ дыдэхэр и гъусэу, и дзэр зэрыщыту щлыгъуу Йушэ Джылджэл кьыдэкӀащ. ⁸ «Уащымышы-нэ абыхэм, – жрилащ ТХЬЭМ Йушэ. – Ахэр уи лэмыщлэ ислъхьащ. Къыппэщлэтыфын абыхэм зыри яхэткъым».

⁹ Джылджэл кьыщежъуэ жэщ псокӀэ гъуэгу тета Йушэ кьыпэмышлэа бийм имыщлэххэу теуащ. ¹⁰ ТХЬЭМ ахэр апхуэдэ щыкӀэкӀэ гужьейгъуэ хидзери, исрәилхэм хагъэщлащ. Апхуэдэу Йушэ Джэбэн деж текӀуэныгъэ ин кьыщыхьащ. Исрәилхэр

абыхэм яклэлъыпхъэрри Бэтхъуран ирахухащ, адэклэ Азэкыхь, Макъдах нэс яхуащ. ¹¹ Исрэилхэм ирахужьауэ, Бэтхъуран джабэм клэрыту Азэкыхьклэ здэжэм, ТХБЭР уафэм уэклэ кьеухыурэ амэрейхэм яхэуащ. Уэфым цыху нэхъыбэ иуклащ, исрэилхэм я джатэхэм кыхагъэщлам нэхърэ. ¹² ТХБЭМ амэрейхэр исрэилхэм я лэмышлэ щрильхьа махуэм Йушэ ТХБЭМ зыхуигъазэри, Исрэил псом и пащхьэм иту, ину жилат:

«Джэбэн уафэгум кыщыувылэ, дыгъэ,
мазэ, Айалон тафэм кыщхьэщыт!»

¹³ Йашар и тхылъым^а зэритымклэ, исрэилхэм бийр зэтрауклэху, дыгъэри хъеакъым, мазэри и плэм иклактым. Махуэ клыхьым и клуэцклэ дыгъэр къуэмышьэу уафэгум итащ. ¹⁴ Абы и пэкли, абы иужькли, зэи къэхъуакъым цыхум и апхуэдэ лъэлу ТХБЭМ игъэзащлэу. Езы ТХБЭР Исрэилым щхьэклэ зэуащ!

¹⁵ Абы иужьклэ Йушэ Исрэил псор и гъусэу Джылджэл щашла увыгъэм игъэзэжащ.

Амэрей пщитхур зэрауклар

¹⁶ Пщитхур шлэпхъуэжри, Макъдах пэгъунэгъу бгъуэнцлагтым зыщагъэпщклуат. ¹⁷ Ар Йушэ щыжралэм, ¹⁸ абы унафэ ищлащ: «Бгъуэнцлагъ щыхьэплэм мывэшхуэхэр лүфлэхьы кьэрэгъул вгъэуэ. ¹⁹ Ауэ, фыкъэмыувылэу бийм фебгъэрыклэу! Я щыбагъымклэ фащытеуэрэ я кьалэхэм нэвмыгъэсыж. Ахэр ТХБЭМ, фи Тхьэм, фи лэмышлэ кьрилхьащ».

²⁰ Йушэрэ исрэилхэмрэ бийр зэтрауклащ кьанэ щлагъуэ щымылэу. Закъуэтлакъуэщ кьелу я быдаплэхэм зыгъэзэжыфар. ²¹ Абы иужь дзэм бэлүтлэлуншэу Йушэ деж Макъдах щашла увыгъэм кыигъэзэжри, аплэкла исрэилхэм я гугъу зыми ищлыжактым.

^а 10:13 «Йашар и тхылъ»-клэ зэджэр ди деж къэсактым, ауэ, хуэбгъэфащэ зэрыхъунумклэ, пасэрэй журт усыгъэр щызэхуэхьэса тхылъу щытагъэнуш. «Йашар» псалъэм «цыху захуэ», «цыху нэс» жилэу аращ кыклар.

²² Абы щыгъуэм Йушэ унафэ ицлащ бгъуэнцлагъ цыхъэплэм лүлэ мывэхэр къылуахыу, пцитхур къыхуашэну. ²³ Абы бгъуэнцлагъым цлэса пцитхур – Ерусалим, Хъэуран, Йармут, Лахъыш, Ахълэн къалэхэм я тетхэр – къыхуашащ. ²⁴ Йушэ исрәилхэр къриджэри, и дзэпцхэм яжрилащ: «Мобыхэм фабгъэдыхы я пцэм фытеувэ». Дзэпцхэр пцыхэм ябгъэдыхъэри лъакъуэклэ я пцэм теуащ.

²⁵ «Фымышынэ икӀи фыкъимыклүэт! – яжрилащ абыхэм Йушэ. – Лыгъэ зыхэвгъэлъ! Фызэзэуэну къыфпэщылъ бийми мы пцыхэм я махуэр ТХЪЭМ къыхуигъэкӀуэнущ». ²⁶ Абы иужьклэ Йушэ пцыхэр иукӀри, я хъэдэхэр жыгитхум пригъэлъжащ. Ахэр пцыхъэщхъэ хъуху флэлъащ. ²⁷ Дыгъэр цыкъухъэм, Йушэ и унафэкӀэ хъэдэхэр къыфлахыжри пцыхэм зыщагъэпцкӀуауэ цыта бгъуэнцлагъым цладзэжащ. Цыхъэплэм лүлэхъэжа мывэшхуэхэр нобэр къыздэсым абдежым лүлщ.

²⁸ А махуэ дыдэм Йушэ и дзэм и гъусэу Макъдахи иубыдащ. Къалэри пщыри джатэщхъэрыклүэ яцӀри къалэдэсхэр псори ТХЪЭМ хуагъэкӀуэдащ. Йушэ зыри псэууэ къигъэнакъым. Йэрыхъуэ пщым иращла дыдэр Макъдах пщыми и натӀэ хъуащ.

Ипцэ къалэхэр къызэрацтар

²⁹ Абы иужь Йушэ Исрәил псор цыхъуу Макъдах къикӀщ, ЛиунэкӀэ иунэтӀри къалэм теуащ. ³⁰ Къалэри пщыри ТХЪЭМ Исрәилым и лэмышӀлэ ирилъхъащ. Йушэ къалэдэсхэр зэрыщыту джатэщхъэрыклүэ ицлащ, псэ зылут къимыгъанэу. Йэрыхъуэ-пщым и махуэр Лиуныпщми къыхуагъэкӀуащ.

³¹ Йушэ и пашэу Исрәилыр Лиунэ икӀри Лахъыш кӀуащ. Абыхэм къалэр къатӀысыхъри, теуащ. ³² ТХЪЭМ Лахъышри исрәилхэм яритати, етӀуанэ махуэм Йушэ къалэр къызэуфащ. Лиунэ зэрыщицӀам хуэдэу, къалэри абы дэс псори джатэщхъэрыклүэ

ицлащ. ³³ Лахъыш къалэм къыдэлэпыкъуну къэклуа джэзэрыпщ Гурами и дзэр щлыгъуу яуклащ, псэ зылут къамыгъанэу.

³⁴ Йушэ я пашэу исрэилхэр Лахъыш икӀри Ахълэнклэ яунэтлащ. Абыхэм къалэр къатӀысыхъри теуащ. ³⁵ А махуэ ды-дэм къалэр къащтэри зэтракъутащ. Къалэдэсхэр ТХЪЭМ хуагъэкӀуэдащ, Лахъыш зэрыщашлам хуэдэу.

³⁶ Ахълэн икӀри Йушэ я пашэу исрэилхэр Хъэуран къа-лэм ебгъэрыкӀуащ. ³⁷ Къалэр яубыдри пщыри, къалэдэсхэри джатэщхъэрыкӀуэ ящлащ. Псэууэ зыри къагъэнакъым. Ахълэн и махуэр къыхуагъакӀуэу, мы къалэри пэгъунэгъуу щыс жы-лэхэри зэтракъутащ, дэсауэ хъуар ТХЪЭМ хуагъэкӀуэдащ.

³⁸ Абы къыклэлъыкӀуэу, Йушэ Исрэилыр и гъусэу ДыбыркӀэ иунэтӀри теуащ. ³⁹ Къалэри гъунэгъуу щыс жылэхэри яубыдри, пщыри адрей дэсхэри джатэщхъэрыкӀуэ ящлащ. Псори ТХЪЭМ хуагъэкӀуэдащ, псэууэ зыри къагъэнакъым. Лиунэ, Хъэуран къалэхэм, абыхэм япщхэм я кӀуэдыкӀэрщ Дыбири, Дыбырыпщ-ми я махуэ хъуар.

⁴⁰ Апхуэдэу Йушэ Хъэнэней ипщэм щытепщэ пщыхэр хигъащӀэри а щыналъэхэр зылэригъэхъащ: бгылъэхэр, Нэ-джэб пшахъуэщӀыр, кӀухъэплэ бгы жьэгъухэр, кӀуэкӀыплэ бгы джабэхэр. А щыналъэм щыпсэухэм ящыщу зыри ТХЪЭМ къыхуиухам фӀэклакъым. ТХЪЭМ и унафэр игъэзащӀэу, Йу-шэ псэ зылут зыри къимыгъанэу Абы хуигъэкӀуэдащ. ⁴¹ Абы къызэуащ Къуэдэсбэрнэл щегъэжьауэ Джазэ нэсыху, Гуэ-шэн щыналъэр^а зэрыщыту Джэбэн екӀуэлӀэжу. ⁴² ТХЪЭР, Исрэилым и Тхъэр, абыхэм щхъэкӀэ зэуати, Йушэ зы зекӀуэ ежьэгъуэм а щыналъэхэри, абыхэм япщхэри иубыдыфащ.

⁴³ Иужьклэ Йушэ Исрэилыр и гъусэу Джылджэл щашла увыгъэм игъэээжащ.

^а 10:41 Гуэшэн щыналъэр исрэилхэм къазэуа щыгум ипщэкӀэ дыдэм хуээт (а фӀэщыгъэщӀэр иӀэу Мысырым щылэ щыналъэракъым).

ЕПЩЫКІУЗАНЭ ІХЬБЭ

Исрэилхэр ищхээрэпщхэм зэрытеклуар

11 ¹Хьэзурыпщ Йабин къэхъуам и хъыбар щызэхихым, мурад ищлащ пщы зыбжанэм я дзэхэр зэхуишэсыну. Абы мадоныпщ Йубабэ, Щымрэнрэ Акъшапрэ япщхэм, ²ищхээрэмклэ щылэ бгылъэхэм, Чынэрэт ипщэклэ щылэ лурдын губгъуэм, къухъэплэ бгы жьэгъухэм, хы лүфэм хуэзэ Ныфэт-Даур^а щыпсэу пщыхэм я деж лыккыуэхэр игъэккыуащ. ³Абы кыищынэмыщлауэ, Йабин и цыхухэр игъэккыуащ къуэккыплэмкли кхъухъэплэмкли щыпсэу хьэнэнейхэм япщхэми, амэрейхэм, хьетхэм, пэризейхэм, бгылъэхэм ис еусейхэм, Мызпэхь щынальхэм Хьэрмуныбг лъапэр зи псэуплэ хъыуийхэм япщхэми я деж. ⁴Хы лүфэм лүлэ пшахъуэм хуэдэу зауэл бжыгъэншэхэр, куэдыккы хъу шухэмрэ хьэкуэстыгухэмрэ* хэту, дзэшхуэу кыизэщлаккыуэри кьежъащ. ⁵Исрэилым зэрэзуэнум хуэхъэзыру зи къарур зэщлэзыгъаула пщыхэм Меромыпсым деж увыгъэ щашлащ.

⁶ТХЬЭМ Йушэ жрилац: «Уащымышынэ абыхэм. Пщэдей мы зэманым ирихъэллэу ахэр псори уккыуэ Сэ Исрэилым и лэмыщлэ ислъхъэнущ. Яшхэм я хуэр зэпывупщил^б, я хьэкуэстыгухэр вгъэс».

⁷Йушэ и дзэр щлыгъуу Меромыпс деж наплэзыплэу кыпщыккыуэккыри абыхэм ятеуащ. ⁸Ахэр ТХЬЭМ исрэилхэм я лэмыщлэ ирилъхъащ. Исрэилыдзэм бийхэр хагъащлэри, зэтрауккыуэрэ, Саидэрэ Мысрэптэмейрэ нэс, къуэккыплэмклэ Мызпэхь тафэм нэс яхуащ. ⁹ТХЬЭМ кыжрилам тету, Йушэ абыхэм яшхэм я хуэр зэпригъэупщлащ, я хьэкуэстыгухэр яригъэгъэсащ.

^а 11:2 Е: «Даур лъагаплэхэм».

^б 11:6 Шыхэр зауэм зыми кыщимыгъэсэбэпыфын щхьэккы. А лъэхъэнэм езы исрэилхэм шы зэрахуэтэккыым.

¹⁰ А лъэхъанэм пщыгъуэхэм нэхъыщхъэу щытар Хъэзурщ. Зэхэуэ нэужьым Йушэ и зауэлхэр и гъусэу къалэр иубыдри и тетри иуклащ. ¹¹ Псэ зылут зыри къамыгъанэу къалэдэсхэр ТХЪЭМ хуагъэклуэду джатэщхъэрыклуэ ящлащ, езы къалэри ягъэсыжащ.

¹² Пщыгъуэу хъуар, япщхэри дэклуэу, Йушэ джатэщхъэрыклуэ ищлащ. ТХЪЭМ и жылэщлэ Мусэ зэриуциям тету, абы псори ТХЪЭМ хуигъэклуэдащ. ¹³ Йушэ игъэса Хъэзур нэмышлэуащхъэхэм тета къалэхэм исрэлхэм маплэ ирадзакъым. ¹⁴ А къалэхэм дэлъ хъугъуэфлыгъуэхэри лэщри исрэлхэм къащтащ, ауэ зы цлыху псэууэ къагъэнакъым. ¹⁵ Арат ТХЪЭМ Мусэ унафэу хуищлауэ щытар, езы Муси Йушэ и пщэ ирилхъар. Ар Йушэ нэгъэсауэ игъээщлащ.

¹⁶ Апхуэдэ щыклэклэ Йушэ щлыгу псор иубыдащ: ищхъэрэкли ипщэккли щылэ бгылъэхэмрэ бгы жьэгъухэмрэ, Нэджэб пшахъуэщлыр зэрыщыту, Гуэшэн щлынальэр, лурдын губгъуэр. ¹⁷ Абы къызэуащ Сэлир щлынальэм къыпэщылъ Хъэлькъ бгым щегъэжьауэ ливан тафэм щылэ Хъэрмуныбг лъапэм щыт Бэлэджат къалэм нэсыху. А щлынальэхэм щытепщэхэри иубыдри зэтриуклащ. ¹⁸ Йушэ абыхэм зэман клыхьклэ езэуащ. ¹⁹ Джэбэн дэс хъыуийхэм я закъуэт исрэлхэм зэгурылуэныгъэ къезыщлылари, адреЙ лъэпкъхэр псори къазэуащ. ²⁰ Исрэлхэм щысхъ ямышлэу ахэр ТХЪЭМ хуагъэклуэдын щхъэклэ Езырат а лъэпкъхэм я гур быдэ ищлу ерыщу зыгъэзэуар. А псор ТХЪЭМ Мусэ къыхуищла унафэм тету ящлащ.

²¹ Йушэ Хъэуран, Дыбир, Анэб щыплэхэм, ищхъэрэкли ипщэккли щылэ бгылъэхэм щыпсэу анакъхэри^а я къалэхэри ТХЪЭМ хуигъэклуэдащ. ²² Исрэлхэм къазэуа щлыгухэм анакъхэм щыщу зыри къыщынакъым, ахэр къыщелар Джазэ, Джат, Ашдэд къалэхэрщ.

^а 11:21 Шынагъуэу ябж цлыху лъагэ лъэпкъ.

²³ Апхуэдэу, ТХБЭМ Мусэ хуицла унафэм тету, Йушэ цлыгухэр иубыдри исрэлл ллакьуэхэм тригуэшащ. Зауэр иухри, цлым мамырыгъэ игъуэтыжащ.

ЕПЩЫКІУТІАНЭ ІЫХЬЭ

Исрэллхэм хагъэщла пщыхэр

12 ¹ Исрэлл лъэпкъым лурдын и къуэкълпэмклэ щыль цлыгур зылэригъэхьащ. Абыхэм яубыдат лурдын губгъуэм и къуэкълплэ лъэныкъуэри, Арнэн псыхъуэм щегъэжьауэ Хьэрмуныбгым нэсыху дэль цлыгури. А цлыгур яубыдын папцлэ, абыхэм пцитл хагъэщлат.

² А тлум языр Хьэшбэн цыпсэуа амэреипщ Сихъуэнщ. Абы илыгъа щыналъэр, Джылылэдейм и ныкъуэри хэту, Арнэн лүфэм и нэпкъым тет Арэр къалэмрэ Арнэныкъуэм и кумрэ щегъэжьауэ амонейхэм я гъунапкъэу цыт Йабэкл псыхъуэм нэсырт. ³ Абы къищынэмышлауэ, Сихъуэн илыгъащ Чынэрэт хыжьейм и къуэкълпэмклэ Хы Шыугъэм нэсыху щыль лурдын губгъуэри, Бэтхъэшэмэт къалэм и лъэныкъуэкли Пэсыдж бгы лъапэхэм ипцэлэуэкли къеклуэкл цлыгури.

⁴ Апхуэдэуи Мусэрэ исрэллхэмрэ хагъэщлат арэфейхэм^а къацлэнахэм ящыцу Аштэрэуэтрэ Едрейрэ цыпсэуа бэшаныпщ лугъу. ⁵ Абы илыгъащ Хьэрмуныбгри, Сэлэч къалэри, джэшурейхэмрэ мэхъейхэмрэ я цлыналъэхэм еклуалэ Бэшанри. Къищынэмышлауэ, абы и лэмышлэ илъащ Джылылэдейм и ныкъуэр, Хьэшбэн къалэм и тепщэ Сихъуэн и цлыгухэм я гъунапкъэм нэс.

⁶ ТХБЭМ и жылэщлэ Мусэ исрэлл зауэлхэр и гъусэу ахэр зэтриуклэри абыхэм я цлыгухэр рэбилхэм, джадхэм, Минащ и ллакъуэм и ныкъуэм яритат.

^а 12:4 Анэкъымхэм хуэдэу цлыху лъагэ лъэпкъщ.

⁷Йушэ, исрәлилхэр щыгъуу, лурдыныпсым и къухъэплэмклэ щылэ щыналъэхэм япщхэри хигъэщлащ. Абыхэм ялыгъащ ливан тафэм щылэ Бэлэджат къалэм щегъэжьауэ Сәлир щыналъэм къыппэщылъ Хъэлъкъ бгым нэс къыщылъ щыгур. Ар зэ-рыщыту Йушэ исрәлил ллакъуэхэм ятригуэшащ. ⁸Абы хы-хьэрт бгылъэхэр, къухъэплэ бгы жьэгъухэр, лурдын губгъуэр, къуэкълплэ бгы джабэхэр, пшахъуэщлыр, абы хиубыдэ Нэ-джэб щыплэр, – хьэтхэм, амәрейхэм, хьәнәнейхэм, пәризейхэм, хьыуийхэм, еусейхэм ящлхэр.

⁹Абыхэм япщхэр шытепщэу шыта къалэхэмрэ щыплэхэмрэ: Йәрыхъуэ, Бәтләл пэгъунэгъу ләят, ¹⁰Ерусәлим, Хъәуран, ¹¹Йармут, Лахъыш, ¹²Ахълән, Джәзәр, ¹³Дыбир, Джәдәр, ¹⁴Хъуәрымә, Арәд, ¹⁵Лиунә, Адулам, ¹⁶Макъдах, Бәтләл, ¹⁷Тәпахъ, Хъыфыр, ¹⁸Афәкъ, Шарон, ¹⁹Мадон, Хъәзур, ²⁰Щымрәнымрән, Акъшәп, ²¹Тәләнәч, Мәджыдә, ²²Къуәдыщә, Къармәлым щлэт Йокънәләм, ²³Ныфәт-Даур и гъунэгъуу щылэ Даур, Джылджәл деж щылә^a Хъәим, ²⁴Тырзәй.

Псори зэхәту пщыуэ щәщлрә зы хагъәщлат.

ЕПЩЫКІУЩАНЭ ІХЬБЭ

Исрәлилхэм къамызәуа щыгухэр

13 ¹Нун и къуэ Йушэ и ныбжьыр щыкълуатәм, ТХЬӘМ къыжрилащ: «Уэ жьы ухъуащ, уи гъащлэ гъуәгур и кләм ноблагъэ, ауэ къәзәун хуейуэ щлы куэд иджыри къонә:

²Иджыри фылистейхэмрә джәшурейхэмрә^b я щыналъэхэр къәзәун хуейщ. ³Хъәнәнейхэм иджыри ялыгъщ Мысырым и къуэкълплэмклэ щылэ Шыхъәрыпсым щегъэжьауэ ищхъәрәмклэ

^a 12:23 Е «Джалил хыхъә».

^b 13:2 Фылистейхэм я хәгъәгум ипщә-къуэкълплэмклэ къыщылъ щыналъэм шы-псәу лъәпкъщ, 12:5-м зи гугъу ищл джәшурейхәракъым.

Акурэн и гъунапкъэхэм нэс дэлъ щыгур. Абы хеубыдэ фылистей пщитхум я кьалэхэри (Джазэ, Ашдэд, Ашкьэлэн, Джат, Акурэн), ипщэкӀэ щылэ ауийхэм я щынальэхэри. ⁴ Иджыри убыдын хуейщ ищхьэрэкӀэ щылэ хьэнэнейхэм ящхэр зэрыщыту, Саидэ щыгум хыхьэ лэры щегъэжъауэ Афэкъ кьалэм нэс, амэрейхэм я щыгум екӀуаллэу. ⁵ ИщхьэрэкӀэ щылэ джыбылхэм я щыгухэри, къуэкӀыплэмкӀэ – зэры-Ливануи, Хьэрмуныбгым кӀэщӀэт Бэлэджат щегъэжъауэ Лэухьэмэт нэс дэлъ щыри къэзэун хуейщ.

⁶ Исрәилхэм папщӀэ Сэ Езым ливан бгылӀэхэм щегъэжъауэ Мысрәптәмей нэсыху щыпсәухэр, саидейхэри хәту, исхунуц. Си унафәм тету а щыгур Исрәилиым хухәхи, ⁷ лӀәпкъым и лакъуибгъумрә Минац и лакъуэм и ныкъуэмрә ятегуашә».

лурдын и къуэкӀыплэмкӀэ щылъ щыр зэрагуэшар

⁸ ТХБЭМ и жылӀщӀэ Мусэ лурдын и къуэкӀыплэмкӀэ щылъ щыгур щигуэшым, Минац и лакъуэм и адреӀ ныкъуэми, рәбилхәми, джадхәми щы Ӏыхьэ ялыгъэсат.

⁹ Ар Арнән Ӏуфәм и нәпкъым тет Арэр кьаләмрә къуэм дэс жыләмрә щегъэжъауэ, Мәдәбә и бгыщхьэ тафәр хиубыдәу, Дыбән нәсырт. ¹⁰ КъищынәмышӀауэ абы хыхьәрт Хьәшбән щытепщәу щыта амәреипщ Сихъуән и кьалэхэр псори, амонейхэм я гъунапкъэхэм нэсыху. ¹¹ АдәкӀэ абы хыхьәрт ДжылыӀәдейр, джәшурейхәмрә мэхъейхәмрә я щынальәр, Хьэрмуныбгыр, зэры-Бәшан хәгъәгуу* Сәләч нэсыху – ¹² Аштәрәуэтрә Едрейрә я тету щыта бәшаныпщ Ӏуэгъу и щынальәхэр псори. (Ӏуэгъу и закъуэт арәфейхэм къашӀәнар) А пщыхэр Мусэ хигъашӀәри я щыгур иубыдат. ¹³ Ауэ исрәилхэм джәшурейхәмрә мэхъейхәмрә я щынальәм ирахуатәкъым. Ахэр иджыри къыздәсым исрәилхэм я гъусәу мәпсәу.

¹⁴ Мусэ щы ыххэ зримыту кэнар Лэбий и лакъуэ закъуэрщ.
ТХЪЭМ Мусэ кызыэрыжрилащи, лэбийхэм ыххэ хуэхъур
ТХЪЭМ, Исрэилым и Тхъэм, шхын тыхъ хуащдыращ.

Рэбил и лакъуэм кылыыса щы ыххэр

¹⁵ Рэбил и лакъуэм хыххэ лэпкхэм Мусэ щы ыххэу яри-
тар мыраш:

¹⁶ Арнэн лүфэм и нэпкыым тет Арэр квалэмрэ къуэм дэс
жылэмрэ щегъэжъауэ Мэдэбэ бгыщхэ тафэр зэрыщыту;
¹⁷ Хъэшбэн щыналъэри абы хиубыдэу бгыщхэ тафэм тет
квалэхэри: Дыбэн, Бэмэтбэлэл, Бэтбэлэлмэлун, ¹⁸ Йахъэз,
Къэдэмэт, Мыпэлэт, ¹⁹ Къэрэтэим, Сибмэхъ, къуэмклэ щылэ
луащхэм тет Сэрытшэхъыр, ²⁰ Бэтпэлур; абы нэмышл Пэсыдж,
Бэтхъэшэмэт джабэхэр.

²¹ Бгыщхэ тафэм тет квалэхэм нэмышл, Рэбил и лакъуэм
кылыыса щыналъэхэм хиубыдэрт Хъэшбэн и тету шыта амэ-
реипщ Сихъуэн и лэмышлэ илба ипщэщхэр зэрыщыту. Мусэ
хигъэщлащ ари, а щыгум щыпсэуа миданыпщхэри – Ауий,
Арчэм, Зур, Хъур, Арбей сымэ. Ахэр псори Сихъуэн и дарэ-
гъут*. ²² Зауэм щауклахэм нэмышл, тхъэгурымагъуэ Бэлэлэм,
Бэур и къуэр, исрэилхэм джатэщхэрыклэу ящлащ. ²³ Рэбилхэм
я гъунапкхэр лурдыныпсым и лүфэрат.

А квалэхэмрэ абыхэм япэмыжыжъуэ щыс жылэхэмрэ Рэбил
и лакъуэм хыххэ лэпкхэм трагуэшащ.

Джад и лакъуэм кылыыса щы ыххэр

²⁴ Джад и лакъуэм хыххэ лэпкхэм Мусэ ыххэ яхуищлыгъар
мыраш:

²⁵ Йазэр и щыр, Джылылэдейм хыххэ квалу хъуар, амонейхэм
я щлым и ныкъуэр, Арбэхъ пэгъунэгъу Арэр нэсыху; ²⁶⁻²⁷ Адэклэ

абыхэм кьалъысат хьэшбэныпц Сихъуэн и пщыгъуэм къыхэна ищхъэрэщхэр – Хьэшбэн щегъэжъауэ Арэмэхь-Мызпэхь-рэ Бэтунымрэ нэс, Мухъэним щыщлэдзауэ Дыбир и щыгум екъуаллэу. Абыхэм яритат Чынэрэт хыжъейм и ипщэ гъунэм нэсыху лурдын губгъуэм и къуэкълъплэмклэ щылэ Бэтхъэрэм, Бэтнымрэхь, Сэкъуэт, Дзэфэн кьалэхэри.

²⁸ А кьалэхэр, лэгъуэблагъэхэм щылэ жылагъуэхэри хэту, джадхэм кьалъысащ.

Минащ и лакъуэм и ныкъуэм къылъыса щылыхъэр

²⁹ Минащ и лакъуэм и ныкъуэм хыхъэ лъэпкъхэм Мусэ яри-тауэ щыта щыр мыращ:

³⁰ Мухъэним ищхъэрэклэ щылы щыгум щыщлэдзауэ Бэшан псор (луэгъу и пщыгъуэр), зэгуэр Йалир Бэшан щинубыдауэ щы-та къуажэ хыщлри хэту; ³¹ Джылылэд щынальхэм и ныкъуэри, луэгъу щытепщэу щыта Аштэрэуэт, Едрей кьалэхэри Минащ и къуэ Мэхьир и лъэпкъым и ныкъуэм ялъысащ.

³² Апхуэдэуц Мусэ щыр зэригуэшауэ щытар Йэрыхъуэ и къукълъплэмклэ, лурдыныпс адрьщлклэ къыщылы Мэуабей тафэм щитам. ³³ Ауэ Лэбий и лакъуэм Мусэ щылыхъэ иритатэкъым. Абы лыхъэу кьалъысар, Мусэ зэражриламклэ, ТХЪЭРЦ, Истрэлилым и Тхъэрц.

ЕПЩЫКІУПЛІАНЭ ІЫХЪЭ

лурдын и къухъэплэмклэ щылэ щыгугъэр зэрагуэшар

14 ¹⁻⁴ ТХЪЭМ Мусэ зэриушиям тету, лурдын и къухъэплэмклэ щылэ Хьэнэней щынальхэр лакъуибгъурэ ныкъуэм трагуэшащ. Пхъэидзэр зыщлар истрэил лакъуэхэм я

нэхъыжьхэр, тхьэпщ Елизар, Нун и къуэ Йушэ сымэщ. лурдын и къуэкълэпэмклэ Мусэ лакъуитлрэ ныкъуэм^а щлы ыхьэ яритауэ щытат. Лэбий и лакъуэм щлыгу къылыбасакъым, ауэ щыпсэуну къалэхэмрэ я лэщыр цагъэхуну хъуплэхэмрэ къыхухахаш. Ауэ Исуф лакъуитл – Минащрэ Ефрэлимрэ – къызэрытехъуclam къыхэкълу, лурдын и къухъэплэмклэ ил щлыгухэр лакъуибгъурэ ныкъуэм^б къалысырт. ⁵Апхуэдэуш Исрэлхэм, ТХЪЭМ Мусэ къызэрыжрилам тету, щлыгур зэрагуэшар.

Хъэуран къалэр Хъэлэб зэрыратар

⁶ Исрэлхэр иджыри Джылджэл щыщылэм, Ехьудэ и лакъуэм щыщ цыхухэр Йушэ деж клуаш. Абыхэм яхэта чыназейхэм ящыщ Йофэн и къуэ Хъэлэб Йушэ зыхуигъэзащ: «Уэ бошлэ ТХЪЭМ уэрэ сэрэ ттеухуауэ Тхьэм и цыху Мусэ Къуэдэсбэрнэл щыжрилауэ щытар. ⁷Сэ илэс плышлэ сыхуу арат Къуэдэсбэрнэл сиклыу щлыгуаплэ ТХЪЭМ и жылэщлэ Мусэ сыщигъэклуам. Хьыбар пэж къыхуэсхьри сыкъэклуэжат, ⁸ ауэ си гъусэу наклуэу къэклуэжа си къуэшхэм ди лъэпкъыр ягъэшынащ. Си щхьэклэ ТХЪЭМ, си Тхьэм, сыхуэпэжащ. ⁹А махуэм Мусэ тхьэрылуэклэ сыкъыгъэгугъат: “Гукли псэкли ТХЪЭМ, си Тхьэм, узэрыхуэпэжам папщлэ уи лъэр зытеува щлыгур уэрэ уи щлэблэмрэ къыфлысынуш”.

¹⁰ Исрэлиыр пшахъуэщлым щита зэманым Мусэ къритауэ щыта псалъэм тетыху, нобэр къыздэсым ТХЪЭМ сегъэпсэу. Абы лъандэрэ илэс плышлрэ тхурэ мэху. Иджыпсту си ныбжьыр илэс пщлейрэ тхурэ ирокъу, ¹¹ икли Мусэ тласхъэщлэх сыщигъэклуа махуэм хуэдабзэу сыбыдэщ, абы щыгъуэ силэ къарум хуэдиз дыдэ иджыри силэщ, зэхэуэм срихэтыну. ¹²Аращи, а махуэм ТХЪЭМ зи гугъу ишлауэ щыта бгылэхэр къызэт.

^а 14:1-4 Минащ и лакъуэм и ныкъуэри хиубыдэу. Еплэ 12:6.

^б 14:1-4 Минащ и лакъуэм и адреи ныкъуэр хиубыдэу.

Уэ езым зэхэпхауэ щытащ абыхэм анакъхэр зэрысыр, абыхэм я къалэхэр зэрыиныр, быдаплэхэр зэралэр. Ауэ ТХЬЭР си гъусэмэ, зэрыжилам хуэдэу ахэр исхуфынущ».

¹³ Тхьэм и нэф! щыхуэну Йушэ Хьэлэб хуэльалуэри, Хьэуран къалэр къритащ. ¹⁴⁻¹⁵ Ипэк!э Хьэуран Къэрэтэрбэк!э еджэу щытащ; лэрбэ анакъхэм нэхъ лъэщ дыдэу яхэта цлыхут. Иджы къалэр чыназейхэм ящыщ Йофэн и кбуэ Хьэлэб и лэмышлэ ира-лхъащ ТХЬЭМ, Исрэилиым и Тхьэм, зэрыхуэпэжам папщлэ.

Зауэр увылэри, щлыгур мамыр хъужащ.

ЕПЩЫКІУТХУАНЭ ІЫХЬЭ

Ехьудэ и лакъуэм къылъыса щлы 1ыхьэр

15 ¹⁻³ Ехьудэ и лакъуэм пхъэидзэк!э къылъыса щлыгум и гъунапкъэр мы щлыплэхэмрэ щлынальэхэмрэ ирик!уэрт:

Ипщэ гъунапкъэр:

Хы Шыугъэм и ипщэ лүфэм

лэкърэб лъагаплэм

Едумей хэгъэгум къыбгъурыт Зын пшахъуэщлым

Къуэдэсбэрнэл къалэм

Хьэзырун къалэм

Адар къалэм

Къэркъа къалэм

⁴ Азмэн къалэм

Мысыр гъунапкъэм деж щылэ псыхъуэм ирик!уэ

Щыкурытыхым нэсыху;

⁵ Къуэк!ыплэ гъунапкъэр:

Хы Шыугъэм лүфэм

лурдын хым щыхэлъэдэжым;

Ищхьэрэ гъунапкъэр:

лурдын хым щыхэлъэдэжым

6 Бэтхуэлахь кьалэм

Бэтарэбей кьалэм ищхэрэклэ

Рэбил кьытехуькыжа Бохьэн и мывэшхуэм

7 Ахуэарыкьуэм^a

Дыбир кьалэм

псыежэхым ипщэклэ щылэ, Адэмым дэкыплэм

кыпэщылэ Джылджэл кьалэм

Аншэмэш псынащхэм

Аргуэл псынащхэм

8 еусей кьалэм (Ерусэлим) ипщэклэ щылэ Хьинэмклэ

зэджэ кьуэм

Арэфэкьуэм ищхэрэмклэ хуэзэу Хьинэмыкьуэм и

кьухьэплэмклэ щылэ бгыщхэм

9 Напэтыхь псы кьыщлэжыплэм

Ефрэн бгылэм ит кьалэхэм

Бэлэлэхь (иджырей Кьэрэтэрам) кьалэм

10 Бэлэлэхь и кьухьэплэмклэ щыт Сэир бгым

Йэрам бгым и ищхэрэ джабэм (Кьэсэлын кьалэм)

Бэтшэмэш кьалэм

Тэминэ кьалэм

11 Акурэн кьалэм ищхэрабгьумклэ

Шыкьрын кьалэм

Бэлэлэхь бгым

Йабнэил кьалэм

Щыкурытыхым;

12 Кьухьэплэ гьунапкьэр:

Щыкурытых луфэм ириклуэрт.

Апхуэдэт Ехьудэ и лакьуэм хыхьэ лъэпкьхэм трагуэша
щлым и гьунапкьэхэр.

13 ТХЬЭМ кьыхуищла унафэм тету, Йушэ Ехьудэ и лакьуэм
и щлыгум щыщ лыхьэ Хьэлэб кьритащ. Абы кьылысар

^a 15:7 7:24-м зи гугьу щиищ! Ахуэарыкьуэрауэ кьыщлэкьынукуьым.

Къэрэтэрбэ (Хъэуран) къалэрщ. (Іэрбэ Анакъ и адэжь-хэм щышт). ¹⁴ Хъэлэб Хъэуран къалэм къыдихуаш Анакъ къытехуыкыжа Шэшай, Ахъиймэн, Тэлмай сымэ, я лъэпкъхэри щыгъуу. ¹⁵ Абы къыкІри ар дыбирдэхэм ятеуаш. ИпэкІэ а къалэм зэреджэу щытар Къэрэтсэфэрщ. ¹⁶ Хъэлэб игъэхъыбаращ: «Къэрэтсэфэр къалэм теуэу ар къэзыштэфым сипхъу лэхъса щхъэгъусэу естынуш», – жиІэри.

¹⁷ Хъэлэб и къуэш^а Чыназ и къуэ лэтнэил къалэр иубыдати, Хъэлэб ипхъу лэхъса абы щхъэгъусэу иритащ.

¹⁸ Зы махуэ гуэрым лэхъса и дышым клуэжащ. Абы лэтнэил хуит зыкъригъэщІащ и адэм щІы лыхъэ щхъэкІэ елъэлуну. Къэсыжу шыдым къепсыха лэхъса и адэр къеупщІащ: «Сытым укъытхуихыжа, си хъыджэбз?» – жиІэри.

¹⁹ «Уи нэфІ къысщыхуи, си адэ, – къригъэжъащ лэхъса, – Нэджэб пшахъуэщІым сыщыпсэун хуейуэ лы сыщептакІэ, псынэхэри къызэтыж».

Хъэлэб и пхъум и лъэлур хуигъэзащІэри, Ипщэ псынэри Ищхъэрэ псынэри иритащ.

²⁰ Мис Ехъудэ и лакъуэм хыхъэ лъэпкъхэм къалъыса щІыгур:

²¹ ИпщэкІэ Едумей и гъунапкъэхэм пэгъунэгъуу щагуэша щІыналъэм хыхъэрт:

Къэбдзэл, Едэр, Йагъур, ²² Къинахъ, Дымнахъ, Адэхъ, ²³ Къуэдыщэ, Хъэзур, Ытнан, ²⁴ Зиф, Тлэлэм, Бэулэт, ²⁵ Хъэзур-Хъэдыхъ, Къэрэтэхъзырун (иджырей Хъэзур), ²⁶ Амэм, ЩымаІ, Мулэд, ²⁷ Хъэзэргъэдэхъ, Хъэшмэн, Бэтпэлэт, ²⁸ Хъэзэршулэл, Бэрщабэ, Бзитыхъ, ²⁹ Бэлэлэхъ, Іимэ, Асэм, ³⁰ Алътэлэд, Къэсыл, Хъуэрымэ, ³¹ Зычлъэгу, Мыдмэнэхъ, Сынэсанэхъ, ³² ЛэботІ, Шылъхъым, Іэин, Армун сымэ. Псори

^а 15:17 «Хъэлэб и къуэш» жыхуиІэр Чыназрэ лэтнэилрэ зэхъэллар хэтми пасэррей журтыбзэкІэ тха Іэрытххэм гурылуэгъуэу щыткъым.

зэхэту кьалэ тлошлрэ бгьурэ я лэгьуэблагьэхэм щыс жылагьуэ-
хэри шлыгьужу ехьудейхэм ираташ.

³³ Кьухьэплэ бгы жьэгьухэм ищхьэрэклэ щагуэша шлыналъэм^a
ыхьхьэрт:

Аштэлэ, Зорэ, лэцныхь, ³⁴ Занэуэхь, Анджэным, Тэпахь,
ленам, ³⁵ Йармут, Адулам, Сэхэу, Азэкыхь, ³⁶ Шэлэраим,
Адитым, Джэдэрахь (е Джэдэрэфым)^b – кьалэу пшыкьлуплрэ
абыхэм я лэгьуэблагьэхэм щыс жылагьуэхэмрэ.

³⁷ Кьухьэплэ бгы жьэгьухэм ипщэкьлэ щагуэша шлыналъэм
ыхьхьэрт^c:

Шынэн, Хьэддыхь, Мыдджэлгьэд, ³⁸ Дылэун, Мызпэхь,
Йокьтэил, ³⁹ Лахьыш, Бозкьат, Ахьлэн, ⁴⁰ Кьэбын, Ляхьмэс,
Кьытлыш, ⁴¹ Джэдырыт, Бэдэгьуэн, Нэлэмэ, Макьдах – кьа-
лэу пшыкьлухрэ абыхэм я лэгьуэблагьэхэм щылэ жылагьуэхэмрэ.

⁴² Кьухьэплэ бгы жьэгьухэм я кум хуэзэу щагуэша шлыналъэм
ыхьхьэрт^d:

Лиунэ, лэтэр, Ашан, ⁴³ Етыхь, лэцныхь, Нэцлыб, ⁴⁴ Чэил,
Аклэзибэ, Мэрэш – кьалибгьурэ абыхэм я лэгьуэблагьэхэм
щыс жылагьуэхэмрэ.

⁴⁵ Кьыклэлъыкьлэу шлыналъэр хы лүфэм кьыщылът. Абы мы
кьалэхэр хыхьхьэрт^e:

Акурэн, абы и лэгьуэблагьэхэм щылэ кьуажэхэри хэту;
⁴⁶ Акурэн и кьухьэплэмклэ – Ашдэд пэгьунэгьуу щылэ

^a 15:33 *ищхьэрэклэ щагуэша шлыналъэм* Мы псалъэхэр пасэрей журтыбзэкьлэ
тха лэрытххэм хэткьым.

^b 15:36 *Джэдэрахь (е Джэдэрэфым)* Е: «Джэдэрахьрэ Джэдэрэфымрэ».

^c 15:37 *Кьухьэплэ бгы жьэгьухэм ипщэкьлэ щагуэша шлыналъэм хыхьхьэрт* Мы
псалъэхэр пасэрей журтыбзэкьлэ тха лэрытххэм хэткьым.

^d 15:42 *Кьухьэплэ бгы жьэгьухэм я кум хуэзэу щагуэша шлыналъэм хыхьхьэрт*
Мы псалъэхэр пасэрей журтыбзэкьлэ тха лэрытххэм хэткьым.

^e 15:45 *Кьыклэлъыкьлэу шлыналъэр хы лүфэм кьыщылът. Абы мы кьалэхэр хы-*
хьхьэрт Мы псалъэхэр пасэрей журтыбзэкьлэ тха лэрытххэм хэткьым.

к'балэхэри г'гунэг'гуу щыс жылаг'гуэхэри; ⁴⁷ Езы Ашдэд, абы и л'уэг'гуэблаг'гэхэм щылэ жылаг'гуэхэри хэту; Д'жазэ, абы пэ-г'гунэг'гуу щыс жылаг'гуэхэри хэту, Мысыр г'гуунапк'бэм деж щылэ псых'б'уэми Ц'шыкурытых л'уф'б'ми нэсыху.

⁴⁸ К'быкл'эл'быкл'уэ щ'лынал'эхэр бгыл'эхэм щылэт. Япэм хых'хэрт:

Щамыр, Йатыр, Сэхэу, ⁴⁹ Д'эныхь, К'бэрэтсан (иджырей Дыбир), ⁵⁰ Анэб, Ашт'лымышь, Аним, ⁵¹ Гуэшэн, Х'б'уэл'ын, Д'жылэу – к'балэу п'щыкл'узрэ абыхэм я л'эг'гуэблаг'гэхэм щылэ жылаг'гуэхэмрэ.

⁵² К'быкл'эл'быкл'уэм хых'хэрт:

Рэбахь, Думэхь, лэшан, ⁵³ Й'аным, Бэтэпахь, Афэк'тэхь, ⁵⁴ Х'б'умэтыхь, К'бэрэтэрбэ (иджырей Х'б'зуран), Ц'ыджэр – к'балиб'г'урэ абыхэм я л'эг'гуэблаг'гэхэм ис жылаг'гуэхэмрэ.

⁵⁵ Иджыри зы щ'лынал'эм хых'хэрт:

Мэуан, К'б'армэл, Зиф, Й'утлахь, ⁵⁶ Изрэлэл, Й'ок'дэлэм, Занэуэх'у, ⁵⁷ К'баин, Д'жыбэхь, Тэминэ – к'балип'щ'л'рэ абы-хэм л'эшэл'ашэхэм ис жылэхэмрэ.

⁵⁸ К'быкл'эл'быкл'уэм хых'хэрт:

Х'балх'уул, Бэтзур, Д'жэдыр, ⁵⁹ Малэрэт, Бэтэнэуэт, Ел'ты-к'б'уэн – к'балих'рэ абыхэм я л'эг'гуэблаг'гэхэм щылэ жылэхэмрэ.

Нэг'б'уэщ'л' щ'лынал'эм хых'хэрт:^a

Тлак'уэ, Ефэрэф'л' (Бэтлах'б'ым), Пэл'уэр, Етэм, К'булэн, Т'ыт'лэм, Ц'орэщ, К'б'арым, Д'жэлым, Бэт'лэр, Мына-х'б'ыт – псори зэхэту к'балэ п'щыкл'узрэ абыхэм я л'эшэл'ашэхэм ис жылаг'гуэхэмрэ.

⁶⁰ Иджыри зы щ'лынал'эм хых'хэрт:

^a 15:59 Мы ягуэша щ'лынал'эм хых'хэ к'балэхэр к'быщ'рабжэк'л'ыр пасэрей алыджыбзэк'лэ тха лэрытххэрщ. Пасэрей журтыбзэ лэрытххэр к'бызытхык'лыжахэм ящ'ыщ' гуэрым диг'гэхуауэ к'быщ'лэк'ынщ.

Къэрэтбэлэл (Къэрэтэрам), Арбэхь – къалитрэ абыхэм я лэгъуэблагъэхэм ис жылэхэмрэ.

⁶¹ Иужьрей щыналъэр пшахъуэщым хуэзэт, Хы Шыугъэм и лүфэм къыщылыт. Абы хыхьэрт мы къалэхэр:

Бэтарэбей, Мидин, Сыкъакъэхь, ⁶² Ныбшэн, Ырхьэмылэхь, Ангъэдий – къалихрэ абыхэм я лэгъуэблагъэхэм ис жылагъуэхэмрэ.

⁶³ Ерусэлим щыпсэу еусейхэр ехъудейхэм дамышужыфауэ иджыри къыздэсым Ехъудэ къытехъуклыжахэм я гъусэу абы щопсэу.

ЕПЩЫКІУХАНЭ ІЫХЬЭ

Ефрэлимхэмрэ минащхэмрэ къалъыса щыгум

16 ¹ Исуф къытехъуклыжахэм пхъэидзэклэ къалъыса щыгум и ипщэ гъунапкъэр лурдын пэмыжыжъу, Йэрыхъуэ пэгъунэгъуу къыщлэж псынэм и къуэкълплэмклэ къыщыщидзэрти пшахъуэщым иту Бэтлэл бгылэхэм нэсырт. ² Абы иклырти ар Лузклэ клуэрт, аркъыхэм я щыналъэу щыт Атэрэт къалэм нэсырт, ³ адэклэ къухъэплэмклэ игъазэрт, Бэтхуран Ищхэрэмклэ афлэтхэм ящлхэмклэ ехырт, Джэзэр къалэм нэсырти, хым деж щуухырт.

⁴ Арат Исуф и къуэхэу Минащрэ Ефрэлимрэ къатехъуклыжахэм я щыгумхэр.

Ефрэлим и лакъуэм ирата щыгум

⁵ Мис Ефрэлим и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм къалъыса щыгум:

Абыхэм ирата щы ыхьэм и ипщэ гъунапкъэр лэтрэтлэдыр и къуэкълплэмклэ къыщыщидзэрти Бэтхуран Ипщэм нэсырти, ⁶ хы лүфэм деж щуухырт. Ищхэрэклэ Мыкътэат щегъэжъауэ гъунапкъэм къуэкълплэмклэ Тэнахъшылохьклэ зигъазэрти,

адэклэ Йаныхъу к'валэм нэсырт. ⁷ К'зуэк'лыплэ г'унапк'ээр Йаныхъу щыщ'лэдзауэ Атэрэткилэ, Нылэрыхьклэ мак'уэ, Йэрыхъуэ гуохъэри лурдын хуозэж. ⁸ Ищх'ээрэ г'унапк'ээр Мык'эмэтат и ипц'эрабг'уек'лэ щылэ Тэпахъ деж щегъэжъауэ к'бухъэплэмклэ Къэнахъыпсым нэсырти хы лүфэм ек'уэллэжырт. Щыгуэ Ефрэлим и лак'уэхэм к'валысар аращ. ⁹ Абы иджыри хыхъэрт минащхэм я щыгухэм к'быхагъэклэ к'валэхэмрэ абыхэм я лэг'уэблагъэхэм ис жылаг'уэхэмрэ.

¹⁰ Ефрэлимхэм Джэээр дэс хьэнэнейхэр к'быдахуак'бым; ахэр щхъэхуимыту ялыгъми, нобэр к'быздэсым ефрэлимхэм яхэсу мэпсэу.

ЕПЩЫК'ИУБЛАНЭ ЙХЪЭ

К'бухъэплэмклэ щылэ щыгухэм щыщы Минащ и лак'уэм иратар

17 ¹ Исуф и щыпэлъху Минащ и лак'уэми пхъэидзэклэ щлы к'былыагъэсащ. Джылылэдхэр к'бызытехъук'лыжа Минащ и щыпэлъху Мэхьир Джылылэдейрэ Бэшанрэ иратащ, мэхьирхэм зауэл' хахуэу зык'багъэлъэгъуати. ² Минащ и лак'уэм хыхъэ адреи лъэпк'хэм – Абэээр, Хьэлэкл, Асрэил, Шэчэм, Хъыфыр, Шэмыдэ сымэ – лурдын и к'бухъэплэ лъэнык'уэмклэщ щыгу щратар. А лъэпк'хэм ящыщщ щлы лыхъэ зылъыса щыхухъухэр.

³ Минащ и к'уэрылъху Джылылэд Хъыфырклэ еджэу к'уэ илат. Абы и к'уэ Зэлфэхъэд к'уэ илэтэк'бым, и бынхэр пхъу защ'лэт – Мэлэхъ, Нулэху, Хулэхъ, Милэч, Тырзей сымэ. ⁴ Ахэр тхъэпц' Елизар, Нун и к'уэ Йушэ, лъэпк'бым и пашэхэм я деж клуэри: «ТХЪЭМ Мусэ унафэ хуищ'лат ди лак'уэм и щыхухъухэм хухаха щыгу щыщ дэри к'быдитыну» – жалэу зыхуагъэзащ.

ИкIи Йушэ, ТХБЭМ и псалъэм тету, абыхэм я адэ къуэш-хэм къалъыса щIы Iыхъэм хуэдэ зэшыхъухэми яритащ. ⁵⁻⁶ Апхуэдэу, щыхубзхэм иратари хэту, Iурдын и къуэкIыплэмклэ щылэ ДжылыIэдейрэ Бэшанрэ нэмышI, Минащ и ллакъуэм щIы Iыхъэу пщIы къылъысащ. ДжылыIэдейр Минащ и ллакъуэм къытехъукIа адреи щыхухъухэм яй хъуаш.

⁷ Минащхэм къухъэплэмклэ щалэ щIым Ащир и ллакъуэм и щIыналъэмрэ Шэчэм къалэм и гупэмклэ къыщыль МыкIтмэ-татрэ я кум зыщиубгъуат. Я гъунапкъэхэр абдежым щегъэжьба-уэ ипщэкIэ Антэпахъ нэс кIуэрт. ⁸ (Тэпахъ и Iэгъуэблагъэхэр минащхэм къалъысащ, ауэ гъунапкъэм тет езы Тэпахъ къалэр ефрэлIмхэм къалэрыхъащ). ⁹ АдэкIэ гъунапкъэм Къэнахъыпсымклэ иригъэзыхырт, минащхэм я щIыналъэхэм псым ищхъэрабгъумклэ ирикIуэрти, хы Iуфэм деж щиухырт. Абыклэ щылэ къалэхэм языныкъуэхэр ефрэлIмхэм яйт. ¹⁰ Къэна-хъыпсым ипщэкIэ иль щIыгур ефрэлIмхэм, ищхъэрэкIэ щылэр – минащхэм яйт. Минащхэм я щIыр хы Iуфэм щыщIидзэрти, ищхъэрэкIэ Ащир нэсырт, къуэкIыплэмклэ Ищэхъар деж щиухырт.

¹¹ Ищэхъар, Ащир щIыналъэхэм хыхъэу Минащ и ллакъуэм илыгът Бэтшан, Еблэлэм, Даур, Андор, Тэлэнэч, Мэджыдэ къалэхэр, абыхэм и Iэгъуэблагъэхэм щылэ жылагъуэхэри щыгъуу (ещанэр Ныфэтщ^а).

¹² Минащхэм а къалэхэр къазэфатэкъыми, абыхэм хъэнэ-нейхэр къыдэнауэ дэст. ¹³ Иужьым, исрэлIлхэм я лъэкIыныгъэм щыхэхъуам, хъэнэнейхэр щхъэхуимыт ящIащ, ауэ хэгъэгум ирахуакъым.

^а 17:11 Мыр зэхъэллар кърабжэкI щIыплэхэм ещанэу хэт Дэуэрыра хъунщ. Еплъ 11:2-м хэт Ныфэт-Даур.

***Ефрэлимхэмрэ минащхэмрэ щлыгу нэхьыбэ
къратыну зэрыщлэлъауар***

¹⁴ Зэгуэрым Исуф къытехъукыжахэм Йушэ зыхуагъэзащ:
«Дэ дылъэпкъышхуэщ икӀи ТХЪЭМ и нэфӀ къытщыхуащ.
Ауэ уэ къытлӀыбгъэсар зы щлы Ӏыхъэ къудейщ», – жалэри.

¹⁵ «Ефрэлим бгылъэхэр къывэмэщӀэкӀыу апхуэдэу куэд
фыщыхъукӀэ, – яритащ абыхэм жэуап Йушэ, – пэризейхэмрэ
арэфейхэмрэ я хэкум щылэ мэххэр къэвгъэкъабзэ».

¹⁶ Исуф къытехъукӀахэм жэуап къатащ: «Пэжщ, бгылъэхэр
къыдомэщӀэкӀ, ауэ тафэр дубыдыфынукъым. Абы – Бэтшани,
абы и Ӏэшэльашэхэми, Изрэл тафэми – щыпсэу хьэнэнейхэм
гъущӀ хьэкуэстыгухэр* я мащӀэкъым».

¹⁷ Абы щыгъуэм, ефрэлимхэмрэ минащхэмрэ игъэгушхуэу,
Йушэ жилащ: «Фэ куэд фохъу икӀи фылъэщщ. КъыфлӀы-
сыну зы щлы Ӏыхъэ закъуэкъым. ¹⁸ Мэз защӀэ бгылъэхэри
фыфеину щ, вгъэкъабзэ закъуэ. Хьэнэнейхэм гъущӀ хьэкуэ-
стыгухэр ялэми, ахэр лъэщми, тафэри фыфеину щ – фэ ахэр я
хэгъэгум ифхуну щ».

ЕПЩЫКӀУИЯНЭ ӀЫХЪЭ

Къэна щлыгухэр зэрагуэшар

18 ¹ Исрэлл жылагъуэр Шылэу^а щызэхуэсри, абы
ТхьэлүщӀаплэ Шэтырыр* Лъаплэ цагъэуащ. Хэгъэ-
гур зэрыщыту яубыдат, ² ауэ исрэлл лӀакъуиблым иджыри щлы
Ӏыхъэ къалъысатэкъым.

³ Йушэ исрэллхэм захуигъэзащ: «ФыкӀуэу фи ТХЪЭМ, фи
адэжьхэм я Тхьэм, къывита щлыр зыӀэрыммыгъэхьэу иджыри

^а 18:1 Шылэу къалэр абы щыгъуэ исрэллхэм я дин зэхуэсыплэу, тхьэлъэлүплэу
щытащ.

куэдрэ фыщысыну? ⁴ Лакъуэ къэс цыху щырыщ къыхэфш. Сэ ахэр згъэклуэнурэ а цыгур къезгъэплъыхьынуш, ар зэрыбгуэш хъуну цыклэр нахуэ хъун цыхэклэ. ⁵ Цыр ыхьиблу вгуэш. Ехьудейхэр ипцэклэ цалыгъ цым къыщренэ, Исуф къытехъуклахэм ищхъэрэщыр къахуренэ. ⁶ Фэ япэщыклэ цы къэнар зыхуэдэр къэфхути, ар ыхьиблу вгуэш. Итланэ сэ ТХБЭМ, ди Тхьэм, и пащхьэм ситу пхъэидзэклэ щыр фтезугуэшэнуш. ⁷ Ауэ лэбийхэр цлыншэу къэнэнуш. Абыхэм я къалэныр – тхьэпц хьэкъыр ехьэклынырщ. Джадхэм, рэбилхэм, Минаш и лакъуэм и ныкъуэм ТХБЭМ и жылэщлэ Мусэ яритауэ лурдын и къуэклыплэмклэ цыгу цалэщ».

⁸ Цыху къыхахахэр гъуэгу щытеувэм, Йушэ абыхэм унафэ яхуицлаш: «Цыгур зэрыщыту къызэхэфклухьы зыхуэдэр зэвгъащлэ. Итланэ си деж къэвгъээзэж. Шылэу деж, ТХБЭМ и пащхьэм ситу, фэр папщлэ пхъэидзэ цысцлынуш».

⁹ Ахэр клуэри, цыгур зэрыщыту къызэхаклухьащ, къалэхэмрэ цынальэхэмрэ блыуэ бгуэш зэрыхъунур зэрыт тхылыр ялыгыу Шылэу дэс Йушэ деж къагъээзэжащ. ¹⁰ Йушэ ТХБЭМ и пащхьэм иту пхъэидзэ ицлри къэна лакъуэхэм цыгур ятригуэшащ.

Бенамин и лакъуэм къылгыса цыгур

¹¹ Япэ зи пхъэ къиклар Бенамин и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэраш. Абыхэм къалысар Ехьудэ и лакъуэмрэ Исуф къытехъуклахэмрэ я ыхьэм яку дэлъа цыр араш.

¹² Ищхъэрэклэ абы и гъунапкъэр лурдыныпсым къыщыщидзэрти, джабэм деклуэклыурэ Йэрыхъуэ ищхъэрэклэ бгыльэхэмклэ игъазэрти, Бэтэун пшахъуэщым нэсырт. ¹³ Абдеж щегъэжьауэ абы Луз (иджырей Бэтлэл) ипцэклэ цылэ джабэмклэ иунэтлырти, Бэтхъуран Ищхъэрэм ипцэклэ цылэ бгым къыбгъурыт лэтрэтлэдыр къалэмклэ ехырт.

¹⁴ Къухъэплэ гъунапкъэр Бэтхъуран и гупэмклэ къыщыт луашхэм щыщидзэрт, ипщэклэ игъазэрти, ехъудейхэм я къалэ Къэрэтбэлэ (иджырей Къэрэтэрам) деж щинухырт.

¹⁵ Ипщэ гъунапкъэр Къэрэтэрам щегъэжъауэ къухъэплэмклэ къалэм и лэшэлъашэхэм блэкӀти къуэкӀыплэмклэ клуэрт, Напэ-тыхь псы къыщлэжыплэм нэсыху. ¹⁶ Итланэ гъунапкъэр Арэфэ-къуэм ищхъэрэкӀэ Хынэмыкъуэм къыпэщыль бгым и лъапэмклэ ехырт, Хынэмыкъуэм еусейхэм я къалэ (Ерусалим) ипщэ джа-бэм клэрыту Аргуэл псынащхэмклэ иригъэзыхырт. ¹⁷ АдэкӀэ гъунапкъэм ищхъэрэкӀэ игъэшырти, Аншэмэш псынащхэмклэ, Адэмым дэкӀыплэм къыпэщыль Джэлыуэтклэ клуэрти Рэбил и къуэ Бохъэн и мывэшхуэмклэ иригъэзыхырт. ¹⁸ Ар лурдын губ-гъуэм къыпэщыль джабэм ищхъэрэкӀэ нэсырти тафэм техъэрт. ¹⁹ Итланэ гъунапкъэр Бэтхъуэлахь джабэм ищхъэрэкӀэ клэрыту клуэрти, Хы Шыугъэм лурдын щыхэлъадэм деж нэсырт. Арат ипщэ гъунапкъэ хъужыр.

²⁰ КъуэкӀыплэмклэ гъунапкъэ хъур лурдынт.

А щыгурщ Бенамин и лакъуэм хыхъэ лъэпкъхэм къалъысар.

²¹ Бенамин и лакъуэм хыхъэ лъэпкъхэм я лэмыщлэ илъа къалэхэр:

Йэрыхъуэ, Бэтхъуэлахь, Амэкъыщыщл, ²² Бэтарэбей, Цымэрам, Бэтлэл, ²³ Аум, Пэрыхь, луфыр, ²⁴ Къыпэрхъэмэн, лупынэ, Джыбэхь – къалэу пщыкӀутӀрэ абыхэм япэмыжыжъэу щыс жылагъуэхэмрэ бенаминхэм иратащ.

²⁵ Абы къищынэмыщлауэ, абыхэм ялыгъащ Джэбэн, Арэмэхь, Бэурэт, ²⁶ Мэзпыхь, Чэфырэ, Мэзыхь, ²⁷ Арчэм, Арпыл, Тэрылыхь, ²⁸ Зилэ, Хъэлэф, еусей къалэ (Ерусалим), Джыбэхь, Къэрэтэрам^a – къалэ пщыкӀуплӀрэ абыхэм я лэгъуэблагъэхэм щылэ жылагъуэхэмрэ.

^a 18:28 Пасэрей алыджыбзэкӀэ тха лэрытххэм зэритыр апхуэдэуш. Пасэрей журтыбзэкӀэ тха лэрытххэм къыщыкӀуэ псалъэр «Къэрэт»-щ.

Араш Бенамин и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм къалъыса щыгур.

ЕПЩЫКІУБГЪУАНЭ ІЫХЬЭ

Шамхун и лакъуэм къалъыса щыгур

19 ¹ Етланэу зи пхъэ къыклар Шамхун и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэрщ. Абыхэм къалъысар ехъудейхэм ящынальхэм и кум хуэзэ Іыхьэрщ. ² Абы хыхьэрт:

Бэрщабэ, Щабэ^а, Мулэд, ³ Хьэзыршулэл, Балахь, Асэм, ⁴ Альтэлэд, Бэтул, Хьуэрымэ, ⁵ Зычлъэгугу, Бэтмэракъбэт, Хьэзэрэсахь, ⁶ Бэтлабэлуэт, Шэухъуэн – къалэ пщыклушрэ абыхэм я лэгъуэблагъэхэм ис жылагъуэхэмрэ Шамхун и лакъуэм ираташ.

⁷ Абыхэм къадэклуэрт Іэин, Армун, Іэтэр, Ашан къалиплри абыхэм япэгъунэгъуу щыс жылагъуэхэри. ⁸ Шамхунхэм апхуэдэуи ялыгъаш а къалэхэм я лэгъуэблагъэхэм щегъэжьауэ Бэлэлэтбэр (Ипщэ Арэмэхь) нэс ис жылэхэр.

Араш Шамхун и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм щыгуу къалъысар. ⁹ Ехъудейхэм къалъыса щыгур зэрыиныуэрат, абыхэм я щы Іыхьэм кыпачу шамхунхэм щлратар. Апхуэдэ щыккэккэ шамхунхэм ехъудейхэм я щыгум и кум хуэзэ щы къалъысащ.

Заблун и лакъуэм къалъыса щыгур

¹⁰ Ещанэу пхъэидзэ ящлри, Заблун и лакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм щыгуу ираташ.

^а 19:2 Пасэрей журтыбзэ Іэрытххэр къызытхыкыжахэм ящыщ гуэрым и шыуагъэккэ кыыхыхауэ арагъэнщ. Къалэхэм я бжыгъэр 13 зэрыхъур еханэ едзыгъуэм щызэбгъэпщэфынуу.

Абыхэм к'алъыса щы ыхьэм и г'унапк'ээр Сарид деж щыщидзэрт. ¹¹ Ар к'ухьэплэмклэ Мэрэлыхь нэсырт, Дабэ-щэт гухьэти, Йок'нэлэм пэг'унэг'у псых'уэм ек'уаллэрт. ¹² Андрей лъэнык'уэмклэ – к'уэк'ыплэмклэ – г'унапк'ээр Сарид к'ыщыщидзэрт, К'ыслытаур щыналъэм блэк'ыу Дэбрэт нэсырти, Йафиеклэ дэк'уейрт. ¹³ Итланэ г'унапк'ээр к'уэк'ыплэмклэ щылэ Джатхьэпэр, лэтк'эцын, Армун к'алэхэм блэк'ырти Нэлэхьклэ зиг'эшырт.

¹⁴ Ищх'эрэ к'ухьэплэ г'унапк'ээр Хьэнэтын ирик'уэрти Иптахьэлык'уэм шиухырт. ¹⁵ А щыналъэм хыхьэрт К'уэтэт, Нэг'уул, Щымрэн, Адэл, Бэтлахьым^а, нэг'уэщл к'алэхэри – псори зэхэту пщык'лутл хьурт, я лэг'уэблаг'эхэм щылэ жылаг'уэхэри ящыг'ут.

¹⁶ А к'алэхэрщ, абыхэм я лэг'уэблаг'эхэм щылэ жылаг'уэхэри к'ыдэк'уэу, Заблун и лак'уэм хыхьэ лъэпк'эхэм к'алъыса щы ыхьэр.

Ищэх'ар и лак'уэм к'ылъыса щыгу

¹⁷ Еплланэу пх'эидзэ ищ'ри, Ищэх'ар и лак'уэм хыхьэ лъэпк'эхэм щыгу к'ылъаг'эсащ. ¹⁸ Абыхэм я щыналъэм хыхьэрт:

Изрэлэл, К'эсулэт, Шунэм, ¹⁹ Хьэпэрылэм, Шыуэн, Анэх'рэт, ²⁰ Арбэт, К'ышын, Ебэк'л, ²¹ Армытл, Анджэным, Анх'эды, Бэтыпцэц. ²² Ищх'эрэ г'унапк'ээр Таур луашхьэм щыщидзэрти адэк'лэ Щыхьымэхьклэ, Бэтшэмэшклэ ирик'уэурэ лурдын деж шиухырт. Псори зэхэту к'алэу пщык'лух хьурт, я лэг'уэблаг'эхэм щылэ жылаг'уэхэри ящыг'ут.

²³ Ахэр псори Ищэх'ар и лак'уэм хыхьэ лъэпк'эхэм к'алъысащ.

^а 19:15 Мыр 15:59-м зи гуг'у щиищл Бэтлахьымырак'тым.

Ащир и лакъуэм къылъыса щыгъур

²⁴ Етхуанэу пхъэидзэ ящIри, Ащир и лакъуэм хыхъэ лъэпкъ-хэм щыгу къылъагъэсащ. ²⁵ Абыхэм я щыналъэм хыхъэрт:

Хъэлкъэт, Хъали, Бэтэн, Акъшап, ²⁶ Алэмэлэхъ, Iэмэд, МышэлI. Къухъэплэмклэ гъунапкъэр Къармэлрэ Шыхъуэ-лыбнэтрэ екIуаллэрт, ²⁷ къуэкIыплэмклэ щылэ Бэдэгъуэнклэ зи-гъэшърти заблунхэм я щIым, Иптахъэлыкъуэм бгъэдыхъэрт, ицхъэрэклэ щылэ Бэтхъэмэкърэ Нэилклэ кIуэрти адэклэ Къабыл къалэм нэсырт.

²⁸ Абы иужь гъунапкъэр, Саидэ къалэшхуэм нэсыху, Абдун, Архъуб, Хъэмэун, Къэнахъ блэкIырт. ²⁹ Абдежым абы Арэмэхъклэ игъэшърти, Сур быдаплэм екIуаллэрт, Хэсыхъклэ зи-гъазэти хы Iуфэм деж щихъырт. Щыналъэм хыхъэрт Мэхълэб, АкIэзибэ, ³⁰ Iэкуэ^a, Афэкъ, Архъуб – къалэу тIоцIрэ тIу хъурт, пэгъунэгъуу щыс жылагъуэхэри ящIыгъут. ³¹ Мы къалэхэмрэ абыхэм я Iэгъуэблагъэхэм ис жылагъуэхэмрэщ Ащир и лакъуэм хыхъэ лъэпкъхэм къалъысар.

Нэхуталий и лакъуэм къылъыса щыгъур

³² Еханэу пхъэидзэ ящIри, Нэхуталий и лакъуэм хыхъэ лъэпкъхэм щыгу иратащ.

³³ Абыхэм къалъыса щIым и ипщэ гъунапкъэм Хъэлэп-рэ Дзэнынэм дэт жыгеймрэ щыщIидзэрти, къуэкIыплэмклэ щылэ Адэнэкъэб, ЙабнэIил блэкIырт, Лъэкъум нэсыр-ти Iурдыныпсым деж щихъырт. ³⁴ Къухъэплэмклэ абы Азнэтаурклэ зигъэшърт, абы кыикIти Хъукъуэкъуклэ кIуэрт. ИпцэкIэ гъунапкъэр Заблун и лакъуэм и щыналъэм,

^a 19:30 Апхуэдэу итщ пасэрей зэдэекIа тхыгъэм. Ебгъапщэ хъунущ Гъуазэхэр 1:31. Пасэрей журтыбзэкIэ тха Iэрытххэм къыщыкIуэ псалъэр «Умма»-щ.

къухъэплэмклэ – ащирхэм я щырым еклуалэрт, къуэкълэплэмклэ^а лурдыныпсым нэсырт.

³⁵ Быдаплэклэ къэщырыхъауэ щытащ Сьдэм, Цыр, Хъамэт, Аркъэт, Чынэрэт, ³⁶ лэдэмышь, Арэмэхь, Хьэзур, ³⁷ Къуэдыщэ, Едрей, Анхъэзур, ³⁸ Йырэн, Мыдджэлэл, Хъуэрым, Бэтэнат, Бэтшэмэш къалэхэр. Псори зэхэту къалэ пщыклубгъурэ абыхэм я лэгъуэблагъэхэм ис жылагъуэхэмрэ иратащ.

³⁹ А къалэхэрщ Нэхуталий и ллакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм къалъысар.

Дан и ллакъуэм къылысыа щыгу

⁴⁰ Ебланэу пхъэидзэ ящлри, Дан и ллакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм щыгу иратащ. ⁴¹ Абыхэм къалъыса щыналъэм хыхьэрт:

Зорэ, Аштэлэл, Аршэмэш, ⁴² Шэлэлбим, Айалон, Итэлахь, ⁴³ Елэн, Тэминэ, Акурэн, ⁴⁴ Ельтэкъэхь, Джыбэтыуэн, Бэлэлэтл, ⁴⁵ Ихъуд, Бэнбэракъ, Джэтрымэн, ⁴⁶ Мыаркъэн, Аркъуэн – Йафэ къыпэщыль щыналъэр ящыгъуу.

⁴⁷ Данхэм я щыгур щафлэклуэдым^б, ахэр клуэри Лэиш теуащ. Къалэр яубыду джатэщхьэрыклэу ящла нэужь, ахэр абы дэтлысхьэри, къызытехъуclam и фэеплъу къалэм Дан флащащ.

⁴⁸ А къалэхэрщ, абыхэм я лэгъуэблагъэхэм ис жылагъуэхэри щыгъуу, Дан и ллакъуэм хыхьэ лъэпкъхэм къалъысар.

Нун и къуэ Йушэ къылысыа щылы ыхьэр

⁴⁹⁻⁵⁰ Цыр гуэшын яуха нэужь, ТХЪЭМ и унафэм тету, исрэллхэм Нун и къуэ Йушэ щылы ыхьэ хухахащ. Исрэллхэм Йушэ иратащ ар зыщлэлъэуа Ефрэллм бгылэхэм

^а 19:34 *къуэкълэплэмклэ* Пасэрей журтыбзэклэ тха лэрытххэм «Ехъудейм»-ри щлагъуж, ауэ абы кыккыр гурылуэгъуэкъым.

^б 19:47 Е: «щамыубыдыфым». Еплъ Гъуазэхэм 18:1.

щылэ Тэминэсэрэхъ къалэр. Абы къалэр зэфлигъэувэжри дэтлысхъэжащ.

⁵¹ Апхуэдэуцъ къазэуа цдыр исрэил лакъуэхэм зэрытрагуэшар. Шылэу щылэ Тхьэлущлаплэ Шэтырым деж щызэхуэсауэ тхьэпцъ Елизар, Нун и къуэ Йушэ, исрэил лакъуэхэм я тхьэмадэхэр ТХЬЭМ и пашхьэм иту цды гуэшэныр зэфлагъэклат.

ЕТЮЩІАНЭ ІХХЪ

Щтаплэхьэж къалэхэр

20 ¹ Зэгуэрым ТХЬЭМ Йушэ жрилащ: ² «Мусэ ныфхуезгъэхьауэ щыта унафэм тету, исрэилхэм яхы-хыи щтаплэхьэж хьуну къалэхэр къыхахыну яжелэ, ³ цдыху къызылэщлэуклэ дэтхэнэ зыри абы еклуаллэу лбыщлэжхэм зыщахъумэфын хуэдэу. ⁴ Зэрымышлэклэ цдыху лэщлэуклауэ щтаплэхьэж къалэхэм щыц зым къэклуар къалэ дыхьэплэм деж иреуви, и луэху зылуыр абы дэс тхьэмадэхэм хурелуатэ. Апхуэдэ цдыхур къалэм дагъэхьэу псэуплэ къратын хуейщ. ⁵ Ар къыклэлъыпхъэра лбыщлэжым лэрагъэхьэн хуейкътым, укыгъэр лэщлэуауэ аращи, лъагъу мыхъуныгъэм къыхэклакъыми. ⁶ Ар жылагъуэ хьэкумым хейуэ* къилъытэмэ къалэм къыщренэ а лъэхъэнэм тхьэпцъ пашэм и къалэнхэр зыгъэзащлэр дунейм ехыжыху. Иужьклэ абы къыздикла къалэм игъэээжыфынущ».

⁷ Арати, исрэилхэм Нэхуталий бгылэхэм щылэ Джалил щлыналъэм хыхьэ Къуэдыщэ, Ефрэлیم бгылэхэм щылэ Шэчэм, Ехьудей бгылэхэм щылэ Къэрэтэрбэ (Хъэуран) къалэхэр щтаплэу къыхахащ. ⁸ Абыхэм нэмышл, лурдын и адрыщлымкли Йэрыхъуэ и къуэклыплэмклэ хуэзэу Рэбил и лакъуэм къы-лъыса пшахъуэщл тафэм тет Бэдзэр, Джад и лакъуэм илыгъ Джылылэд щлыналъэм щылэ Армэті, Минащ и лакъуэр зэрыс Бэшан щлыналъэм хыхьэ Джолан къалэхэр щтаплэу къыхахащ.

⁹ Зэрымышлэклэ цдыху зылэщлэукла дэтхэнэ зы исрэилри

хэхэсри а кѳалэхэм языхэзым зыщигъэзагъэу лъыщлэжхэм ялэщлэмыкӀуадэу дэсыфынуц, цӀыхубэм я пащхьэм кѳиувэу хьэкум цытращлӀыхьыну пӀалъэр къэсыху.

ТЮЩІРЭ ЕЗАНЭ ІЫХЬЭ

Лэбийхэм я кѳалэхэр

21 ¹⁻² Исрѳилхэр иджыри Хьэнэней щыналъэм хыхьэ Шылэу кѳалэм щыӀэу, Лэбий и лакъуэм щыщ тхьэмадэхэм тхьэпщ Елизар, Нун и къуэ Йушэ, адреј лакъуэхэм я нэхъыжхэм жралащ: «ТХЬЭМ Мусэ унафэ хуицлат дыщыпсэуну кѳалэхэри, ди лэцыр щытӀыгъын хъуплэхэри къыдатыну», – жалэри. ³ Апхуэдэу, ТХЬЭМ и унафэм тету, исрѳилхэм я кѳалэхэмрэ хъуплэхэмрэ ящыщ Лэбий и лакъуэм хухахаш.

⁴ Лэбийхэм пхъэидзэкӀэ кѳалэхэр трагуэшащ. Япэу пхъэидзэкӀэ цӀыгур цагуэшым зи кӀэн кѳиклар тхьэпщ Хьэрун къытепщӀыкӀыжа къэхьэтхэрщ. Ехьудэ, Шамхьун, Бенамин сымэ я лакъуэхэм кѳабгъэдэкӀыу абыхэм кѳалэ пщыкӀуц иратащ. ⁵ Адреј къэхьэт унагъуэхэм кѳалипщӀ хухахаш, ефрѳимхэм, данхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм јйхэм цыщу.

⁶ Джэршэн къытепщӀыкӀыжахэм кѳалэу пщыкӀуц кѳалъысащ Ищэхъар, Ащир, Нэхуталиј сымэ я лакъуэхэм, Бѳшан щыӀэ Минащ и лакъуэм и ныкъуэми јим цыщу.

⁷ Рѳбил, Джад, Заблун сымэ я лакъуэхэм кѳабгъэдэкӀыу Мѳерарј къытепщӀыкӀыжахэм кѳалэу пщыкӀуц кѳалъысащ.

⁸ ТХЬЭМ Мусэ унафэ зѳрыхуищӀауэ щытам тету, исрѳилхэм а кѳалэхэр, абыхэм я лѳгуэблагъэхэм ис жылагъуэхэри цӀыгъуу, лэбийхэм иратащ.

⁹ Ехьудрѳ Шамхьунрѳ я лакъуэхэм јыгыъ цӀыгухэм цыщу лэбийхэм мы зи цӀэ къитӀуэну кѳалэхэр хухахаш. ¹⁰ Ахэр

зылбысар пхъэидзэкӀэ япэу зи клэн къыкӀа тхъэпщ Хьэрун кыитепщӀыкӀыжа къэхъэтхэрщ. ¹¹ Абыхэм иратащ Ехъудей бгыльэхэм щылэ Къэрэтэрбэ (Хъэуран), кӀалэ гупэ хъуплэхэри щыгъуу. (Ӏэрбэ Анакъ и адэжъхэм щыщт). ¹² Ауэ кӀалэм пэгъунэгъу губгъуэхэмрэ, жылагъуэхэмрэ Йофэн и къуэ Хьэлэб кыыхуэнащ.

¹³ Хьэрун кыитехъукӀахэм, щтаплэхьэж кӀалэу щыт Хъэуран нэмышӀ, Лиунэ, ¹⁴ Йатыр, Аштэм, ¹⁵ Хъуэллын, Дыбир, ¹⁶ Ӏэин, Йутлахь, Бэтшэмэш кӀалэхэр, абыхэм хыхьэ хъуплэхэри щыгъуу иратащ – а лакъуитым кӀабгъэдэкӀыу кӀалибгъу кыылбагъэсащ.

¹⁷ Бенамин и лакъуэм кыибгъэдэкӀыу абыхэм Джэбэн, Джыбэхь, ¹⁸ Анэтут, Ӏэлмэн кӀалэхэр, гъунэгъу хъуплэхэри хэту, иратащ.

¹⁹ Псори зэхэту Хьэрун кыитепщӀыкӀа тхъэпщхэм кӀалэ пщыкӀуш кӀалысат, хъуплэхэри йӀ хъуат.

²⁰ Лэбийхэм хыхьэ адрей къэхъэт унагъуэхэм Ефрэлим и лакъуэм илыгъ кӀалэхэм ящыщ кӀалысащ:

²¹ Ефрэлим бгыльэхэм щылэ Шэчэм (цыху зылэщӀаукӀахэм я щтаплэхьэж кӀалэ), Джэзэр, ²² Къыпцэм, Бэтхъуран – кӀалипл мэхъу.

²³ Дан и лакъуэм кыибгъэдэкӀыу абыхэм иратащ Ельтэкъэхь, Джыбэтлыуэн, ²⁴ Айалон, Джэтрымэн – кӀалипл мэхъу.

²⁵ Минащ и лакъуэм и ныкъуэм кыибгъэдэкӀыу абыхэм кӀалысащ Тэлэнэч, Джэтрымэн^а – кӀалит мэхъур. ²⁶ А кӀалэхэри, хъуплэхэри хэту, адрей къэхъэт унагъуэхэм йӀ хъуат.

²⁷ Лэбий и лакъуэм хыхьэ джэршэнхэми кӀалэхэр иратащ. Минащ и лакъуэм и ныкъуэм кыибгъэдэкӀыу абыхэм кӀалысащ:

^а 21:25 Е: «Иблеам». Пасэрей журтыбзэ Ӏэрытххэр къызыхкӀыжахэм ящыщ гуэрым и щыуагъуу кыщӀэкӀынщ.

Бэшан шынальэм шылэ Джоланрэ (цыху кызылэшлэуклахэм я штаплэихъэж кьалэ), Бэштэрахьрэ, хьуплэхэри цыгъуу – кьалитл мэхъу.

²⁸ Ищэхъар и лакъуэм кыбгъэдэклыу абыхэм кьалысащ: Къышын, Дэбрэт, ²⁹ Йармут, Анджэным – кьалиплл мэхъу.

³⁰ Ащир и лакъуэм кыбгъэдэклыу гъэршэнхэм иратащ: Мышэл, Абдун, ³¹ Хьэлкът, Архуб – кьалиплл мэхъу.

³² Нэхуталий и лакъуэм кыбгъэдэклыу абыхэм иратащ: Джалил шынальэм шылэ Къуэдыщэ (цыху кызылэшлэуклахэм штаплэихъэж яхуэхъу кьалэ), Хьэмэдаур, Къэртан – кьалищ мэхъу.

³³ Псори зэхэту джэршэнхэм кьалэу пщыклуш кьалысащ, хьуплэхэри яй хъуаш.

³⁴ Мэрарийхэми (адрей лэбийхэми) кьалэхэр кьалысащ, хьуплэхэри яй хъуаш.

Заблун и лакъуэм кыбгъэдэклыу абыхэм иратащ: Йокънэлэм, Къэртахь, ³⁵ Дымынэхь, Нэгъул – кьалиплл мэхъу.

³⁶ Рэбил и лакъуэм кыбгъэдэклыу мэрайхэм кьалысащ: Бэдзэр, Йахьэз, ³⁷ Къэдэмэт, Мыпэлэт – кьалиплл мэхъу.

³⁸ Джад и лакъуэм кыбгъэдэклыу абыхэм кьалысащ: Джылылэд шынальэм хыхьэ Армэтл, Мухьэним, ³⁹ Хьэшбэн, Йазэр – кьалиплл мэхъу.

⁴⁰ Псори зэхэту Мэрарий кытехьукла лэбийхэм кьалэ пщыклуш кьалысат.

⁴¹⁻⁴² Исрэлхэм я шынальэм иту лэбийхэм псори зэхэту кьалэу плышлрэ ирэ кьалысащ, абыхэм ихьуреягьклэ цылы хьуплэхэри цыгъуу.

⁴³ Апхуэдэ шыкълэклэ, я адэжьхэр быдэу кышшигъэгугъам тету, ТХБЭМ исрэлхэм шыгур яритри, ахэр абы шыпсэуну итлысхьаш. ⁴⁴ ТХБЭР жилауэ шытам теклакьым, лъэпкьым гупсэхугъуэ иритащ. Зы бии кьапэлъэщакьым исрэлхэм.

⁴⁵ Ахэр кыызэригъэугъа псори ТХЬЭМ игъээзэщлащ – жилам щыщу зэщла мыхъуаи къэнактым.

ТЮЩІРЭ ЕТИУАНЭ ІЫХЬЭ

*Къуэкълплэмклэ щыпсэуа лакъуэхэм я цлыгухэм
кыызэрагъээзэжар*

22 ¹ Абы иужь Йушэ рэбилхэр, джадхэр, Минащ и лакъуэм и ныкъуэр кърیدжэри ² захуигъэзащ: «Фэ ТХЬЭМ и жылэщлэ Мусэ кыфхуищла унафэхэр псори вгъээзэщлащ, си зы псалъи фытеклактым. ³ Эман клыхым къріубыдэу, нобэр къэсыху, адреј лакъуэхэм щыщ фи лъэпкъэгъухэр къэвмыгъанэу я луэху дэфлыгъащ икли ТХЬЭМ, фи Тхьэм, фи пщэ кърілъхьа луэхугъуэхэр зэфлэфхащ. ⁴ Иджы ТХЬЭМ, фи Тхьэм, и псалъэм тетыжу, фи лъэпкъэгъухэм псэхугъуэ яритащ. Араци, Мусэ кыывитауэ лурдын адэклэ кыыщылъ цлыгум, фи унэ, вгъээзэж. ⁵ Ауэ Мусэ кыфхуигъэна унафэхэри Хабзэри фегугъуу вгъэзащлэ: ТХЬЭР, фи Тхьэр, флыуэ флъагъу, Абы и гъуэгу фытемыкл, пщэрылъ фщищла луэхугъуэхэр влэжъ икли гукли псэкли ТХЬЭМ фыхуэжылэщлэ, фыхуэпэж». ⁶ Йушэ абыхэм Тхьэм и нэфл къащыхуэнэу яхуэлъалуэу иутыпщыжа нэужь, щхьэж и шэтыр игъээзэжащ.

⁷⁻⁸ Мусэ Минащ и лакъуэм и зы ныкъуэм Бэшан цлыгу щаритат (адреј ныкъуэм Йушэ къаритат лакъуибгъур здэщылэ лурдын и къухьэплэмклэ илъ цлым щыщ Іыхьэ). Йушэ ахэр щіутыпщыжым иуициящ: «Мы къулеигъэшхуэр – хъушэхэр, дыжбыныр, дыщэр, гъуаплъэр, гъуцпыр, цыгъын къомыр – кыыздэфшти, фи унэ вгъээзэж. Бийм кыитефха къуентхъымклэ* фи къуэшхэм фадэгуашэ», – жилэри.

⁹ Рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм исрэлхэр Хьэнэней цлыналъэм хыхьэ Шылэу къалэм

кыщанэри, Джылылэдеймклэ ягъэзэжащ. Ар ТХБЭМ и уна-
фэу Мусэ къалыгъэлэсыжам тету къазэуа щыгугт.

«Щыхъэт» къурмэнщыплэр

¹⁰ Хъэнэней щыналъэм гъуэгу здытетым, рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм, лурдыныпсым лут Джэлыуэт къалэм къэса нэужь, псы лүфэм къурмэнщыплэшхуэ щагъэуащ. ¹¹ лурдын и къуэхъэплэмклэ Хъэнэней и гъунапкъэм хуэзэу къурмэнщыплэшхуэ зэрыщагъэувар адрей исрэлилхэм щызэхахам, ¹² зэрыжылагъуэу зэуэну хъэзыру Шылэу зэрыхъащ.

¹³ Исрэлилхэм Джылылэд щыналъэм щылэ рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм я деж тхъэпщ Ели-
зар и къуэ Панхэс ягъэклуащ. ¹⁴ Лакъуэ къэс нэхъыжь зырыз кыыхашри а тхъемадипщыр абы гъусэ хуащлащ.

¹⁵ Ахэр рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм я деж Джылылэд кыщыклуам, жалащ: ¹⁶ «Дэ ТХБЭМ и лъэпкъ псом кыбгъэдэклыу дыпсалъэу дынывоупщ! Исрэилым и Тхъэм дауэ фепщыжыфа? ТХБЭР лэщлыб фщлыуэ, Абы фыпэщлэувэу къурмэнщыплэ дауэ зыхуэвгъэувыжыфа? ¹⁷ Пэлэуэр кыщахъа гуэныхъыр фыфлэмащлэт? Нобэр кы-
здэсым а гуэныхъыр тхуэпшыныжырктым. Аращ щызэтеллар ди лъэпкъыр! ¹⁸ Иджы фэ ТХБЭР лэщлыб фщлыну ара? Нобэ фэ ТХБЭМ фыпэщлэувэмэ, пщэдей Абы и нейр зэрыисрэлил жылагъуэу щыхуэнущ. ¹⁹ Фи щым къабзагъэ бгъэдэмылбу къэфлытэмэ, ТХБЭМ и Шэтырыр* Лъаплэ здэщылэ ди щыналъэм фынаклэу – дывдэгуэшэнщ. Ауэ къурмэнщыплэ щылэм нэмышл нэгъуэщл фщлыуэ ТХБЭМИ дэри фыкытпэщлэмыувэ. ²⁰ Зыщывмыгъэгъупщэ, Зэрахъ и къуэ Аклэн ТХБЭМ хуагъэклуэдын хуей хъэпшыпхэр

щызризэльэфэллам, Абы и нейр зэрыисрәил жылагъуэу зэрыщыхуар! А гуэныхьым теклуэдар Аклэн и закъуэкъым».

²¹ Рэбилхэм, джаджхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм жэуап исрәил лакъуэхэм я тхьэмадэхэм иратащ: ²² «Пэж дыдэу, ТХБЭР сыт хуэдэ тхьэ нэхъри нэхъ лъагэщ! Абы ещлэ, Исрәилми ирещлэ: ТХБЭМ дыпэщлэувар, Абы депцлыжар пэжмэ, дэ нобэ гушлэгъу тхуэфащэкъым. ²³ Дэ къурмэнщлыплэ щлэдгъэувар ТХБЭМ и гъуэгу дыкытеклыу, тыхь гъэсынхэр, гъавэ тыхьыр, зэф! къурмэныр къэтхьын папщлэр пэжмэ, нобэ езы ТХБЭМ тезыр кыыттырырелъхьэ. ²⁴ Ауэ дэ ар щлэдгъэувар зэгүэр фи щлэблэр ди щлэблэм мыпхуэдэу къеупщлынклэ дышы-нэрти аращ: “Сыт фэ фи дежклэ ТХБЭР, Исрәилым и Тхьэр? ²⁵ ТХБЭМ лурдыныпсыр фэрэ дэрэ ди гъунапкъэу иухащ. Фэ Исрәилым фыщыщкыым, ТХБЭМ фырейкыым!” Апхуэдэ щлыклэклэ, ди щлэблэм ТХБЭР къамылъытэжу фи щлэблэм ящлыфынуш.

²⁶ Аращ дэ мурад щлэтщлар къурмэнщлыплэ дгъэувыну, ар-мышхумэ тыхь гъэсынхэмрэ, къурмэнрэ къэтхьын щхьэклэкъым. ²⁷ Дэри ТХБЭМ дызэрыхуэпэжым, тыхь гъэсынхэмрэ зэф! къурмэнымрэ и тхьэлъэлуплэм деж^а кызызэрыщыхуэтхьым и щыхьэту щрет ар. Иужьклэ фи щлэблэм кыыджалэфынукукыым дэ Исрәилым дыщымышу, ТХБЭМ дримейуэ.

²⁸ Зэгүэр апхуэдэу дэ е ди щлэблэм кыыжралэ хъумэ, дэ жэуап еттынуш: “Феплъ Шэтыр Лъаплэм деж щыт къурмэнщлыплэм ещхьу ди адэжхэм ягъэувам. Ауэ ар щлагъэувар тыхь гъэсынхэмрэ къурмэнрэ кыыщахьын щхьэклэкъым, атлэ фэрэ дэрэ ди щыхьэту щытын папщлэщ”, – жытлэу.

²⁹ Дэ дыхуейкыым къурмэн кыыщытхьыну нэгъуэщ! щлыплэ духуэу ТХБЭМ и гъуэгу дытеклыну. Дэ дощлэ ТХБЭМ,

^а 22:27 Еплъ 18:1.

ди Тхьэм, и кърмэнщыплэ пэж закъуэр и Шэтырым деж зэрыщытыр».

³⁰ Рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм жалам тхьэпщ Панхэсрэ исрэил лакъуэхэм я тхьэмадэхэмрэ арэзы техъуаш. ³¹ Абдежым тхьэпщ Панхэс жилащ: «Иджы дэ дощлэ ТХЬЭР дызэригъусэри, фэ Абы фызэремыпщдыжри, ТХЬЭМ Исрэилиым тезыр зэрытримылхьэнури».

³² Елизар и къуэ тхьэпщ Панхэсрэ тхьэмадэхэмрэ Хьэнэней къагъээжри Джылылэд щылэ къуэкълплэ лакъуэхэм жалар исрэилхэм хуалуэтэжащ. ³³ Къахьа хъыбарыр щызэхахым, исрэилхэм Тхьэм флыщлэ хуащлащ. Абы иужьклэ жалэжакъым къуэкълплэ лакъуэхэм теуэу я щыналхьэм лъапсэрыхыр кыыхуагъэклуэну.

³⁴ Рэбилхэм, джадхэм, Минащ и лакъуэм и ныкъуэм^a а кърмэнщыплэр езыхэмрэ кърхьэплэмклэ щылэ лакъуэхэмрэ ТХЬЭР я флэщ зэрыхьум и щыхьэту ябжт. Абы хуэклуэу флэщыгъэ иратащ^b.

ТЮЩІРЭ ЕЩАНЭ ІХЬЭ

*Зи ныбжэ хэклуэта Йушэ Тхьэм хуэпэжыну
лэапкъыр кызырэхуриджар*

23 ¹ Зэманьфл дэклат ТХЬЭМ Исрэилиыр къэзыухъуреихъ бийм имыгъэгузавэжу гупсэхуу зэригъэпсэурэ. Нун и къуэ Йушэ гъащлэ клыхъ кыигъэщлат, и ныбжэри флыуэ хэклуэтат. ² Зэгуэр абы лэапкъым и тхьэмадэхэр, пашэхэр, хеящлэхэр*, дэфтэрзехьэхэр къриджэри яжрилащ: «Сэ жьы сыхъуаш. ³ Фэ езым фи нэгу щлэклащ ТХЬЭМ, фи Тхьэм,

^a 22:34 Минащ и лакъуэм и ныкъуэм Мы псалхьэхэр пасэрей журтыбзэклэ тха лэрытххэм хэткъым.

^b 22:34 Языныкъуэ лэрытххэм зэритымклэ, «“Щыхьэт” флащащ».

дэр папшлэ адреј лъэпкъхэм ярищлар. Ар Езыр фэр щхьэклэ зэуаш. ⁴ Фощлэж лурдырэ Щыкурытыхрэ я зэхуаку исауэ лъэпкъ згъэклуэдахэмрэ абы иджыри къыщынэ лъэпкъхэмрэ ящлхэр фи лакъуэхэм пхъэидзэклэ зэрахуэзгуэшар. ⁵ ТХЪЭМ, фи Тхъэм, ахэр фи гъуэгуи трихунуш, фэр щхьэклэ лъэныкъуэ иригъэзынурэ, фыкъызэригъэгугъам хуэдэу, а щлыр къыфлэи гъэсынущ. ⁶ Быдагъэ зыхэвгъэлъ, Мусэ итхыжа Хабзэм итым ижыи сэмэгуи зыхуэвмыщлу, псори вгъэзашлэ. ⁷ Къыфхэна лъэпкъхэм фахэмызэрыхь, абыхэм я тхъэхэм я цлэр къивмылуэ, абыхэмклэ тхъэлъанэ фымыщл, фахуэмыпщыл икли захуэвмыгъэшхь. ⁸ ТХЪЭМ, фи Тхъэм иджыри къэс фызырыхуэпэжам хуэдэу фыхуэщыпкъэ.

⁹ ТХЪЭМ лъэпкъышхуэхэм, лъэпкъ лъэшхэм фатригъэклуаш. Нобэр къыздэсым зыри къыфпэлъэщакъым. ¹⁰ ТХЪЭР, фи Тхъэр, и псалъэм тету, Езыр фи гъусэу зэрызэуам и флыщлэклэ зы цлыхум мин хигъашлэу фызэуаш. ¹¹ Аращи, ТХЪЭР, фи Тхъэр, флыуэ зэрыфлэагъуным иужь фит.

¹² Ауэ, гъуэгу пэжым фытеклыу, псэууэ къэна лъэпкъхэм фагухъэу, абыхэм щыщ щхьэгъусэ фщлыуэ фыхуежъэмэ, ¹³ зэвгъашлэ, ТХЪЭМ, фи Тхъэм, фэр папшлэ ахэр мы щлыгуи афлэкла зэрыримыхунур. Ахэр фэрклэ гъэпцлэплэ хъунуш. ТХЪЭМ, фи Тхъэм, къывита мы щлыгуфлым фиклуэдыжыхьыху щлыбыр щлопщым зэригъэузым, нэм банэр къызэрыхуэуэм хуэдэу, абыхэм бэлыхь фагъэшэчынуш.

¹⁴ Сэ си плалъэр къэсащ. Фигу ивгъэлъ ТХЪЭМ дыкъызэригъэгугъа флыгъуэ псори зэригъэзэщлар, зы къэмынэу ди нэгү зэрыщлэгъэклар. ¹⁵⁻¹⁶ ТХЪЭМ къывищлыла лугъэм* фытеклмэ, Абы къыфхуихьыну тхъэмыщклагъэм фыфлэклыфынукъым, фыкъызэригъэгугъа хъугъуэфлыгъуэхэр къызэрыфлэи гъэсам хуэдэу. Нэгъуэщлытхъэхэм фахуеплэклмэ, абыхэм захуэвгъэшхьмэ, ТХЪЭМ и нейр наплэзыплэм къыфщыхуэнурэ Езым къывита мы щлыгуфлыр фи гъэбгынэнущ».

ТЮЩІРЭ ЕПЛІАНЭ ІХЬБЭ

Зэгурыцэныгъэ Лъаплэр Шэчэм къызэрыщыцлэрэщлэжар

24 ¹ Йушэ исрэлил лакъуэхэр Шэчэм къалэм щызэхуишэсащ. Абы лъэпкъым и тхьэмадэхэр, пашэхэр, хеящлэхэр, дэфтэрзехьэхэр къриджэри, ахэр Тхьэм и пащхьэм иуващ. ² Йушэ лъэпкъым зыхуигъэзащ: «ТХЬЭМ, Исрэлилым и Тхьэм, мыпхуэдэу желэ: “Ижь-ижьыж лъандэрэ фи адэжьхэу Тэрэхь, абы и къуэхэу Ибрэхьимрэ Нэхьуррэ Фэрат Псышхуэм адэклэ щыпсэуащ, нэгъуэщлътхьэхэм я щхьэр хуагъэщхьыу. ³ Ауэ фи адэ Ибрэхьим адрыщлым къисшащ. Абы Хьэнэней щынальэр къызэхезгъэклухьащ, щлэблэшхуи къыщлэзгъэхьуащ. Сэ абы естащ Исхьэкъ, ⁴ Исхьэкъ естащ Екъубрэ Ещауэрэ. Ещауэ Сэлир^а бгылъэхэр псэуплэу хуэзгъэфэщащ, Екъуб и къуэхэр игъусэу Мысыр лэпхьуащ.

⁵ Сэ Мусэрэ Хьэрунрэ ныфхуэзгъэклуащ; мысырхэм насыпыншагъэ къатезгъэпсыхэри абыхэм я щынальэм фыкъысшыжащ. ⁶ Фи адэжьхэр Мысырым къыщисшыжым, ахэр Къамылыхым нэс къэклуащ. Абыхэм мысырхэр, хэт хьэкуэстыгум ису, хэти шууэ, хым нэсыху къаклэлъыпхьэрат. ⁷ Абдежым ТХЬЭМ лъэлуклэ зыхуагъазэри, ТХЬЭМ фэрэ мысырхэмрэ фи зэхуаку кыфлыгъэ дилъхьащ. Абы мысырхэр хым щлригъэлъэфащ. Фи нэгү щлэклащ мысырхэм есщлар. Абы иужь фэ куэдрэ пшахьуэщлым фитащ.

⁸ Јурдын и къуэкълпэмклэ щыс амэрейхэм я щлым фыкъэсшащ. Ахэр къывэзэуащ, ауэ Сэ ахэр фи лэмыщлэ ислъхьащ: хэзгъащлэри, я щлыр фэ фэстащ. ⁹ Мэуабейпщ Бэлакъ, Дзыбэр и къуэр, Исрэлилым езеуэну зыцшигъэхьэзырым, абы Бэур

^а 24:4 Едумей хэкум и цлэ етланэ. Едумейр Исрэлилым и ипщэ-къуэкълплэ лъэныкъуэмклэ щылэт.

и къуэ Бэлэлэм къриджат къывигъэбгыну. ¹⁰ Ауэ Бэлэлэм и гыбзэм седэлукъым. Абы и гыбзэр фщхъэщысхри, Си нэфл къыфщыхуэну щлэгъэлъэлукъу.

¹¹ Турдын фиклри Йэрыхъуэ фыкълукъу. Йэрыхъуэ дэсхэри, амэрейхэри, пэризейхэри, хъэнэнейхэри, хъетхэри, джырджэшхэри, хъыуийхэри, еусейхэри къывэзэуукъу. Ауэ Сэ ахэр псори фи лъмыщлэ ислъхъукъу. ¹² Сэ хъэдзыгъуанэ къэпщлар^а фи япэ къызгъэхутэри, абыхэм амэреипщитлыр ирахуукъу. Уи джатэрэ уи шабзэкълэкъым ар къызэрыхъуар. ¹³ Апхуэдэ щлыклэкълэ, фызытемылэжьыхъа щлыгумрэ фымыухуа кълалэхэмрэ фэстукъу; иджы фэ хэвмыса жызум хадэмрэ зейтун* мэз щлыклумрэ къыщыкълыр фщхыуэ абы фыщопсэу^а.

¹⁴ Аращи, – пищукъу Йушэ, – ТХБЭМ и пщлэр флэт, гу кълэбзэкълэ фыхуэжылэщлэ. Фэрат Псысхуэм адэкълэ щыпсэуа, Мысырми щыла фи адэжьхэм щхъэщэ зыхуащлэ щыта хамэтхъэхэр къэвгъани, ТХБЭМ фыхуэпэж. ¹⁵ Ауэ, ТХБЭМ фыхуэмыпэжынымэ, щхъэщэ зыхуэфщлыну нобэ къыхэфх: псым адэкълэ фи адэжьхэр зыфлэллыкълу щыта тхъэхэр е иджыпсту зищл фыщыпсэу амэрейхэм я тхъэхэр. Си щхъэкълэ, сэри, си унагъуэри ТХБЭМ дыхуэжылэщлэну^а.

¹⁶ Исрэлл лъэпккъым жэуап кълитукъу: «ТХБЭР лэщлыб зыщлын, нэгъуэщлытхъэхэм щхъэщэ хуэзыщлын димыщл!
¹⁷ ТХБЭРЩ, ди Тхъэрщ, пщылыгъэм къыхишу, ди лъэпккъыр, ди адэжьхэр, Мысырым кълэзышыжар, нэщэнэ телъыджэхэр дызыгъэлъэгъуар. Дызытета гъуэгуанэ кълыхъым лъэпккъыу дызыблэкълэхэм дащыхъумащ. ¹⁸ Дэр папщлэ мы щлыплэм иса амэрейхэри, адрей лъэпккъхэри ТХБЭМ ирихуукъу. Аращи, дэри ТХБЭМ щхъэщэ хуэтщлыну^а, Ар – ди Тхъэщи».

^а 24:12 Тхъэм Хъэнэней щыналъэм щыпсэу лъэпккъхэр зыхидза гузэвэгъуэмрэ гужьейгъуэмрэ къыхэщу мыбдеж мы жылэгъуэм мыхъэнэ зэхъэкълэ илэу къыщыкълэу къыщлэкълыну^а.

19 Йушэ лъэпкъыр иуцийуэ жилащ: «Фэ ТХЬЭМ фыхуэ-пэжыфыну плэрэ? Ар Тхьэ Лъаплэщ – ныкьуэкъуэгъу илэныр зыхуэзымыгъэфащэ Тхьэщ! Абы фепцлжмэ, и гушлэгъу фыщымыгугъ, фи гуэныхьхэри къыфхуигъэгъунуктым. 20 Флы къыфхуэзыщла ТХЬЭР лэщлыб фцлыуэ нэгъуэщ! тхьэхэм щхьэщэ хуэзыщлын фыхъумэ, Абы и ней къыфщыхуэнурэ фигъэклуэдэнуц».

21 «Дэ ТХЬЭМ дыхуэпэжынуц!» – кытащ жэуап лъэпкъым.

22 «ТХЬЭМ фыхуэпэжыну къызэрыхэфхам фэ езыр фрищыхьэтц», – пищащ Йушэ.

«Пэжц, дэ езыр дыщыхьэтц», – къатащ жэуап абыхэм.

23 «Апхуэдэу щыхьуклэ, иджыпсту филэ хамэтхьэхэр къэвгъани, гукли псэкли ТХЬЭМ, Исрэилым и Тхьэм, фи гур хузэлуфх».

24 «Дэ ТХЬЭМ, ди Тхьэм, щхьэщэ хуэтцлынуц, жиэми дыфлэклынуктым», – арэзы хъуащ исрэилхэр.

25 А махуэм лъэпкъ псом и цлэклэ Йушэ ТХЬЭМ Iуагъэ Шэчэм къалэм щрищлылэри, лъэпкъым хабзэхэри ущиэхэри ябгъэдилъхьащ. 26 Ахэр Йушэ Тхьэм и Хабзэр^a зэрыт тхылым иритхащ. Иужьклэ абы мывэшхуэ кыицтэри ТХЬЭМ хухаха щлыплэм деж щыт жыгей лъабжьэм щигъэуващ.

27 «Феплъ! – жрилащ Йушэ лъэпкъым. – Мы мывэм ТХЬЭМ къывжила псори зэхихащи, ар щыхьэту къэувынуц. Фи Тхьэр вгъэпцлжмэ, мывэр фызэрыкъуаншэм щыхьэт техъуэнуц».

28 Йушэ цыхухэр иутыпщыжри, щхьэж къылъыса щлыналъэм игъэээжащ.

^a 24:26 Е: «хабзэхэр».

**Нун и кѳуэ Йушэ дунейм зэрехыжар, и щыгум
зэрыщыщлалъхэжар**

²⁹ Зэман дэклри ТХБЭМ и жылэщлэ Нун и кѳуэ Йушэ и ныбжьыр илѳэсищэрэ пщлым иту дунейм ехыжащ. ³⁰ Ар щыщлалъхэжащ езым кѳылыса щыплэм, Джэлэш бгым ищхэрэклэ щылэ Ефрэлим бгылъэхэм ит Тэминэсэрэхъ кѳалэм.

³¹ Йушэ псэуху, иужькли, ТХБЭМ Исрэилиым папщлэ ищлахэр зи нэгу щлэкла нэхъыжьхэр дунейм тетыху, Исрэилыр ТХБЭМ хуэжылэщлэу кѳеклуэклащ.

³² Мысырым кѳрахыжа Исуф и хьэдэ кѳупщхьэхэр Екѳуб Хьэмур и кѳуэхэм деж клэсытищэклэ^а кѳыщицэхужа щыгум ит Шэчэм кѳалэм щыщлалъхэжащ. (Хьэмур езыр Шэчэм и адэт.) А щыгур Исуф и щлэблэм кѳахуэнащ.

³³ Хьэрун и кѳуэ Елизар дунейм ехыжри, и кѳуэ Панхэст Ефрэлим бгылъэхэм кѳыщылыса Джыбэхъ кѳалэм щыщлалъхэжащ.

^а 24:32 Зи уасэр мылушщл пасэрей ахъшэ.

«Нун и кьуэ Йушэ и тхылъым» узыщрихьэлэ флэщыгъэхэм я псалъалэ

Лэбийхэр – Екьуб и кьуэ Лэбий и цлэблэщ, исрэил лэпкьым и лакьуэ пщыкьлутым щыщц. Мусэ и лъэхъэнэм Тхьэм лэбийхэм ящыщ Хьэрунрэ абы и цлэблэмрэ тхьэпщ хьэкъыр и пащхьэ щрахьэкьыну къыхихат, а кьудамэм щымыщ лэбийхэм тхьэпщ кьуэдзэу щытыныр кьахуиухат.

ТХЬЭ – Хьэрфышхуэ зацлэкьлэ тхауэ ди зэдзэкьыгъэм узыщрихьэлэ «ТХЬЭ» псалъэм кьигъэлягъуэр журтыбзэ текстхэм хьэрфиплэу зэхэту къыщыкьлэу «ЙХВХ» псалъэрац. Тхьэм Муси исрэилхэми закъызэрыригъэцлыхуауэ цытар а цлэмкьлэщ. Езы псалъэр «щылэн» мыхьэнэр зилэ пасэрей журт псалъэм къытекьыу къыщлэкьынущ. И лукьлэ дьдэр нахуэу щымытми, цлэныгъэлэжьхэм ар «Яхве» кьэпсэлъыкьлэм нэхъ пэблагъэу хуагъэфащэ.

Тхьэм и лугъэм и Пхьуантэ – Тхьэм Мусэ унафэу хуицлэм тету Пхьуантэ Лъаплэр дыщэпсыр зытегъэлъэда пхьэм къыхэщыкьлат, Тхьэм и псалъэхэр зытетха, мывэскъащкьлэ зэджэ мывэбгъуитлри абы дэлъу яхьумэрт. Пхьуантэ Лъаплэм дамабгъуэкьлэ зэджэ уафэгу псэущхьэхэм я теплъэр зилэ дыщэ пкьыгъуитл тецлыхьат. А псэущхьэхэм я дамэ зэхуакухэр Тхьэм и щыгу тахьтэу кьалъытэрт. Тхьэм и щылэныгъэр исрэилхэм нахуэ щащицлэу цытар абдежц.

Тхьэлуцлэлэ Шэтыр – Мусэ исрэилхэр Мысырым кьришыжа нэужь, Тхьэм и унафэм тету игъэува шэтырц. Ар Тхьэм и псэуплэу, уафэмрэ цлылыэмрэ я зэблэкьыплэу кьалъытэу щытац. Тхьэмрэ исрэилхэмрэ я зэлуцлэлэр здэщылэри мыбдежт. Пащтыхь Сэлмэн Ерусэлим кьалэм Тхьэм и Унэр дищлыхьыху, Шэтыр Лъаплэр исрэилхэм кьадэгъуэгурыкьлауц.

Тхьэпщ – Тхьэхуэлухуэщлэхэр зэфлэзыгъэк, а хьэкъыр зи пщэ дэлъ цыхуш. Тэурэт Хабзэм ипкъ итклэ, тхьэпщыр Мусэ и къуэш Хьэрун и щлэблэм щыщын хуейш. Абыхэм тхьэпщ хьэкъыр япэ щыклэ Шэтыр Лъаплэм щрахьэклаш, иужьклэ я къалэныр Тхьэм и Унэм щагъэзащлэу хуежыаш. Абыхэм я пщэ дэлът тхьэхуэлухуэщлэ луэхугъуэхэр зэрагъэклуэну, къурмэн ящлыну, дауэдапщэхэр зэреклуэклым клэлыплыну. Тхьэпщхэм ядэлэпыкъурт лэбийхэр.

**«Нун и к'уэ Йушэ и тхыл'ым» узыщрихьэлэ псалъэ
гурыл'уэгъуейхэм я псалъалъэ**

Дарэгъу – дэджэгугъу, г'усэ, зы л'уэху зэдэзыщлэ.

Зейтун – ил'эс х'урейклэ пщлащэ зыпыт жыг л'эпк'э, к'ыпыклэм даг'э к'ыпщлапытыкл, «олива» жыхуал'араш.

К'уентх'э – зауэ, теуэ, зек'уэ хуэдэхэм деж бийм к'ыл'эщл'ах мыл'к'у, л'эщэ-фашэ.

Мывэх'унэ – хадэ, пщлант'э, щл'ых'эплэ, к'алэ сыт хуэдэхэр к'ызырыху'а мывэ блын.

Мык'лумыщ – щлакх'уэг'этэдж зыхэмыл'.

Нэрыбгэ – щх'э бжыг'эр к'ыпщабжклэ «щл'ыху» мых'энэр ил'эу к'аг'эсэбэп псалъэ.

Паклэ – куэд х'у гуэрым и л'ых'э нэх'э машлэ.

Умэх'ын – тх'эхуэл'ухуэщлэ дауэдапщэхэмклэ зыгуэрым л'апл'эныг'э ехын.

Хэг'эгъу – хэку, л'ахэ, щл'ыплэ, щл'ынал'э.

Хей – к'уаншаг'э зыбг'эдэмыл' щл'ыху.

Хеящлэ – хеяж'э; к'уаншэмрэ мысэмрэ зэхэзыг'эк'л щл'ыху.

Х'экуэстыгу – шы зыщлащлэ, шэрх'ит'л зыщл'эт гу.

Чэтэн – пх'аш'эу зэл'уца щэк'л л'ув л'эпк'ыг'уэ; метррэ нык'уэм нэс зи к'л'ых'аг'э, зи пк'ыым а щэк'лыр к'ызыхаш'ыкл к'эк'лыг'э л'эужыг'уэ.

л'уаг'э – зыгуэрым жилар зэрыпэжымклэ шэсыплэ зэриувэ псалъэ, тх'эрыл'уэ, тх'эл'анэ.

л'уц'лын – фланэж'рэ уэщклэ уеуэурэ пх'эр, мывэр джафэ щл'ын; узыхуей тепл'эр к'ыхэг'эк'лын.

**Исрэлл
лакъяуэхэм
я щыгухэр**

**Нун и Къуэ Йушэ
я пашэу истрэилхэм
Хьэнэней шьыналъэр
къызэразэуар**

Шыкуртых

Фыццагъэ ЛъапӀэ

